

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2010 – 2013

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Richard Skalník

Hasičský záchranný sbor ČR a Armáda ČR, jakožto stěžejní složky integrovaného záchranného systému při řešení vzniku mimořádných událostí

Praha 2013

Vedoucí bakalářské práce: doc. PhDr. Jiří VÍŠEK, CSc.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2010 – 2013

BACHELOR THESIS

Richard Skalník

**Fire rescue corps of the Czech Republic and the Army of the
Czech Republic as key assets of the Integrated Rescue System
during the management of emerged crisis situations**

Prague 2013

The Bachelor Thesis Work Supervisor: doc. PhDr. Jiří VÍŠEK, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 1. 3. 2013

Richard Skalník

Poděkování

Tímto bych chtěl velice rád poděkovat vedoucímu bakalářské práce panu doc. PhDr. Jiřímu Víškovi, CSc. za odborné vedení práce a celému přednášejícímu sboru univerzity za poskytované informace během celé délky studia.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá popisem a analýzou činností Hasičského záchranného sboru, jakožto jednou z hlavních složek integrovaného záchranného systému České republiky a Armádou České republiky jako ostatní složkou integrovaného záchranného systému při řešení vzniklých mimořádných událostí. V práci jsou rozebírány především ty složky armády, které jsou předurčeny pro IZS a další vyčleněné síly a prostředky, jejich systém vyžadování a dále pak návrhy na zkvalitnění a zefektivnění činnosti pro zapojování do IZS a v neposlední řadě návrhy řešení možné reorganizace a redislokaci specializovaných složek HZS ČR a Armády ČR.

Klíčové pojmy

Armáda ČR, Hasičský záchranný sbor ČR, Integrovaný záchranný systém, krizová situace, likvidační práce, materiální základna humanitární pomoci, mimořádná událost, pátrání a záchrana, síly a prostředky, vojenský záchranný útvar, záchranné práce, Záchranný útvar HZS.

Annotation

This bachelor thesis deals with the description and activity analysis of the Fire Rescue Corps (FRC) as one of the main elements of the Integrated Rescue System (IRS) of the Czech Republic and the Army of the Czech Republic as another element of the Integrated Rescue System during the crisis situation management. Special focus is put on the army units and assets which are earmarked for the Integrated Rescue System, their system and deployment requests and further more proposals for quality and efficiency improvement during the engagement in the IRS and finally the management proposals for the possible reorganization and redeployment of the FRC and Army specialized components.

Key words

Army of the Czech Republic, cleanup works, crisis situation, Fire Rescue Corps, Fire Rescue Corps Rescue unit, Forces and assets, Emergency situation, Humanitarian Assistance Material Base, Military Rescue unit, rescue works, search and rescue.

OBSAH

ÚVOD	8
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	10
2 KLASIFIKACE MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	15
3 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	21
3.1 VYMEZENÍ POJMU INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	21
3.2 ÚROVNĚ A ZPŮSOB ŘÍZENÍ IZS	22
3.3 STUPNĚ POPLACHŮ	24
3.4 SLOŽKY IZS	25
4 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY	27
4.1 POSLÁNÍ A PŮSOBNOST HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR	27
4.2 SPECIÁLNÍ SLUŽBY, SLOŽKY A ČÁSTI HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR	28
5 ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	39
5.1 ARMÁDA ČR V ASISTENČNÍCH OPERACÍCH NA ÚZEMÍ ČR	39
5.2 ZÁSADY VYŽADOVÁNÍ A NASAZOVÁNÍ SIL A PROSTŘEDKŮ AČR K PLNĚNÍ ÚKOLŮ V RÁMCI IZS	43
6 MOŽNÉ PODOBY A NÁVRHY NA ZEFEKTIVNĚNÍ ČINNOSTI VYBRANÝCH SLOŽEK VE PROSPĚCH IZS	48
ZÁVĚR	53
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	56
SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ	58
SEZNAM PŘÍLOH	59

ÚVOD

Jedním z významných faktorů dnešního mezinárodního bezpečnostního prostředí je proces globalizace, který svými dopady ovlivňuje vývoj ve všech oblastech a přináší vedle četných pozitiv též negativní jevy, jako např. prohlubování kulturních a sociálních rozdílů. Může dojít k masovým migracím, z venkova do města, z chudých zemí do rozvinutých. Stále více pokračující devastace životního prostředí vyvolaná lidskou nešetrnou činností, která vede k různým živelním pohromám. Přetrvávají a v mnoha případech se i zvyšují bezpečnostní hrozby nevojenského charakteru spojené s přírodními a průmyslovými katastrofami, organizovaným zločinem, legálními i nelegálními rozsáhlými migracemi osob, šířením drog a nebezpečných nakažlivých nemocí, narušením informačních a řídicích systémů a ohrožením veřejného pořádku a majetku občanů.

Toto vše a mnohá další představují rizikové faktory, jejichž různé kombinace se mohou stát příčinou krizové situace, humanitární katastrofy, posilování a šíření různých forem extremismu a terorismu, zhroucení státu nebo ozbrojeného či neozbrojeného konfliktu, a to jak vnitrostátního, tak i mezinárodního. Na řešení těchto krizových situací je mimo jiných složek a služeb v České republice povoláván Hasičský záchranný sbor ČR, jakožto páteřní a základní složka integrovaného záchranného systému a Armáda ČR, jakožto složka patřící mezi tzv. „ostatní“ složky integrovaného záchranného systému, která svými prostředky a silami je také schopna významným způsobem tyto situace eliminovat a řešit.

Právě integrovaným záchranným systémem, jeho opodstatněností a správností vzniku a těmito dvěma významnými složkami integrovaného záchranného systému se bude bakalářská práce zabývat. Půjde o teoreticky zaměřenou práci s cílem popsat činnosti, efektivitu, stěžejní síly a prostředky, jako např. Záchranný útvar HZS, USAR tým a jiné neméně významné složky těchto dvou sborů a podat návrhy na zlepšení jejich akceschopnosti při řešení vzniku mimořádných událostí na území České republiky. V neposlední řadě zde bude věnována pozornost rozporuplné reorganizaci armádních záchranných útvarů, která proběhla v roce 2008 a vzniku Záchranného útvaru

Hasičského záchranného sboru dislokovaného v Hlučíně. Dalším, možným problémem se může jevit povolávání aktivních záloh Armády ČR, současná praxe ukazuje na zkostratělý a ne příliš pružný systém reagující na vzniklé potřeby při nebo po vzniku mimořádných událostí. I zde bude poukázáno na možné řešení, aby tyto personální kapacity byly využívány pokud možno, co nejrychleji a nejúčinněji.

Základním smyslem existence státu je ochrana života, zdraví, svobody, majetku obyvatelstva a zajištění vymahatelnosti práva a smluv. Stát nemůže být pochopitelně při plnění těchto povinností stoprocentní, nýbrž jeho snahou by mělo být se k těmto stům procentům přibližovat a ne jít opačnou cestou, jak se mnohdy a v poslední době, stále častěji děje. Nacházíme se v době, kdy každoroční snižování veřejných výdajů má negativní dopady právě na složky IZS. Omezování jejich rozpočtů vede k destabilizaci a ochromování jejich plnohodnotné činnosti. Je zcela mylné se domnívat, že zanedbáváním problému bezpečnostních sil se vlastně nic neděje, protože až se bude dít, nebude zde pro potřeby řešení těchto vzniklých událostí dostatečně a efektivně rychlá, kvalitní a účinná pomoc. Tato práce by měla velice jednoduchou, přehlednou a lehce pochopitelnou formou poukázat a vyzdvihnout nezastupitelnou a velmi významnou úlohu Hasičského záchranného sboru ČR a Armády ČR nejen v rámci integrovaného záchranného systému, ale celého bezpečnostního aparátu České republiky.

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Armáda České republiky

Armáda České republiky tvoří hlavní část ozbrojených sil České republiky AČR je organizačně členěna na vojenské útvary, vojenská zařízení a vojenské záchranné útvary.

Asistenční operace

Vojenská operace prováděná vyčleněnými silami AČR ve prospěch Policie ČR a integrovaného záchranného systému při nevojenském ohrožení státu nebo části jeho území.

Dekontaminace

Realizace opatření směřujících k odstranění nebo zneškodnění toxických chemických látek a odstranění radioaktivních látek z povrchu lidského těla, vozidel a jiné techniky, terénu, objektů a hospodářských zvířat.

Doktrína

Doktrína vyjadřuje základní principy, podle kterých se řídí činnost ozbrojených sil při plnění dlouhodobých úkolů. Jsou závazné, ale v praxi vyžadují uvážlivost.

Hasičský záchranný sbor České republiky

Základním posláním sboru je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytování účinné pomoci při mimořádných událostech.

Integrovaný záchranný systém

Koordinovaný postup složek a orgánů při přípravě na mimořádné události, při záchranných pracích a likvidaci následků pohromy, při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného nebezpečí (systém koordinace dvou a více složek).

Krize

Situace vážného, ale ne vždy transparentního narušení fungování určitého systému či jeho části, spojená s potřebou časově a systémově adekvátního rozhodnutí a řešení.

Krizová situace

Mimořádná událost, při níž je vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav nebo stav ohrožení státu.

Mimořádná událost

Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných prací a likvidaci následků pohromy.

Nebojové operace

Vojenská operace, ve které se k dosažení cílů používají síly a prostředky armády bez plánovaného použití zbraní a munice kromě použití zbraní k sebeobraně při bezprostředním ohrožení života. Nebojové operace se dělí na mírové a podpůrné.

Nouzový stav

Stav vyhlášený vládou pro omezené nebo pro celé území státu v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost. Může se vyhlásit nejdéle na 30 dnů.

Objekty důležité pro obranu státu

Objekty důležité pro zajištění výkonu státní správy, vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku a další objekty určené vládou na návrh ministra vnitra (sídlní objekty vybraných ústředních úřadů, zastupitelské úřady a další důležité objekty).

Obrana státu

Souhrn opatření k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením.

Obrana státu zahrnuje výstavbu účinného systému obrany státu, přípravu a použití odpovídajících sil a prostředků a účast v kolektivním obranném systému.

Odřad

Odřad sestává z hasičů nejméně dvou jednotek PO nebo z hasičů nejméně jedné jednotky PO a osob začleněných ve složce integrovaného záchranného systému nebo z hasičů jednotky PO a osob poskytujících osobní, resp. věcnou pomoc. Odřady jsou předurčeny zejména pro pomoc na území České republiky, organizovanou MV – generálním ředitelstvím HZS ČR nad rámec požárních poplachových plánů krajů a v případě potřeby mohou být nasazeny na území států Evropy nebo dle požadavků v omezené míře i v dalších zemích.

Operační velení

Pravomoc poskytnutá veliteli pro přidělování úkolů podřízeným velitelům s cílem zasadit jednotky a útvary, opětovně přidělovat síly a ponechat si nebo delegovat operační a taktické řízení tak, jak může být považováno za nezbytné.

Orgány krizového řízení

Souhrnné označení orgánů moci výkonné (vláda, ministerstva a jiné správní úřady) a územní samosprávy (orgány kraje a ostatní orgány s územní působností), které stanovují, organizují a provádějí v mezích své působnosti opatření krizového řízení.

Povodně

Přechodná výrazná zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterých voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodeň je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. Povodeň může být způsobena přírodními jevy, zejména táním, dešťovými srážkami nebo chodem ledů (přirozená povodeň) nebo jinými vlivy, zejména poruchou vodního díla, která může vést až k jeho havárii (protržení) nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle (zvláštní povodeň).

Úkolové uskupení

Dočasné uskupení jednotek pod velením určeného velitele, účelově vytvořené ze sil a prostředků AČR k plnění úkolů při mimořádných událostech, které vyžadují provedení záchranných prací, likvidaci následků pohromy, plnění humanitárních úkolů civilní ochrany nebo plnění úkolů Policie ČR.

Ústřední krizový štáb

Pracovní orgán k zabezpečení řešení krizových situací nebo jiných závažných situací týkajících se bezpečnostních zájmů České republiky. Podle charakteru krizové situace je předsedou ÚKŠ ministr obrany nebo ministr vnitra.

Velení

Velení je v podmínkách vedení operací nejdůležitějším faktorem ovlivňující splnění úkolu. K hlavním zásadám velení patří objektivnost, předvídavost, samostatnost, rozhodnost, variantnost rozhodování, reálnost a tvořivost. Velení musí být pružné, pevné, nepřetržité a utajené.

Vnější bezpečnostní prostředí

Prostor nacházející se vně státních hranic ČR, ve kterém se realizují a střetávají zájmy našeho státu se zájmy aktérů mezinárodních vztahů a v němž se odehrávají procesy, které mají na úroveň bezpečnosti ČR. Události odehrávající se v prostředí mimo území ČR se pak přímo i nepřímo promítají do geografického prostoru ČR.

Vnitřní bezpečnostní prostředí

Území ČR s konkrétními přírodními a společenskými podmínkami.

Vnitřní bezpečnost státu

Souhrn vnitřních bezpečnostních podmínek, legislativních norem a opatření, kterými stát zajišťuje demokracii, ekonomickou prosperitu a bezpečnost občanů a kterými stanoví a prosazuje normy morálky a společenského vědomí.

Vojenské krizové plánování

System obranného plánování, který zabezpečuje zpracování a ověřování krizových plánů a s nimi souvisejících dokumentů rozpracovávajících činnost státu a jeho disponibilních sil, prostředků a zdrojů při řešení vojenských krizových situací. Vojenské krizové plánování se rovněž zabývá problematikou plánování nasazení sil a prostředků ozbrojených sil při řešení nevojenských krizových situací.

Vojenský záchranný útvar

Je samostatná součást armády, která je určena k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany a připravující se k plnění úkolů civilní ochrany pro dobu válečného stavu, s vlastním názvem, číselným označením a místem stále dislokace, v čele VZÚ je velitel.

Záchranné práce

Činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a vedoucí k přerušení jejich příčin.

Záchranný útvar

Je součástí HZS ČR, je přímo podřízen Generálnímu ředitelství HZS ČR, vznikl za účelem plnit mimořádné úkoly HZS a k tomu provádět patřičný výcvik.

2 KLASIFIKACE MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Pro potřeby této práce je důležité se seznámit s typy mimořádných událostí, se kterými by v případě nutnosti a potřeby přišly do kontaktu dále vybrané a popisované složky integrovaného záchranného systému.

Mimořádná událost je událost nebo situace vzniklá v určitém prostředí v důsledku živelní pohromy, havárie, nezákonnou činností, ohrožením kritické infrastruktury, nákazami, ohrožením vnitřní bezpečnosti a ekonomiky, která je řešena obvyklým způsobem orgány a složkami bezpečnostního systému podle zvláštních právních předpisů. Pod tímto pojmem je v současných právních předpisech ČR uváděna řada pojmů jako např. mimořádná situace, nouzová situace, pohroma, katastrofa, havárie.

Podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému se mimořádná událost jeví jako *„škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“*¹

Třídění mimořádných událostí má mnoho forem. Za základní lze považovat třídění na mimořádné události přírodní a antropogenní. Antropogenní mimořádné události, tedy události způsobené člověkem se pak často ještě rozděluje na havárie a na sociální konflikty.

¹ Podle § 2, Zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů.

Základní dělení mimořádných událostí²

1. **Přírodní** (naturogenní) mimořádné události
2. **Antropogenní** mimořádné události – mimořádné události způsobené činností člověka

Základní dělení přírodních mimořádných událostí

1. **Abiotické** mimořádné události – způsobené neživou přírodou
2. **Biotické** mimořádné události – způsobené živou přírodou

Základní dělení antropogenních mimořádných událostí

1. **Technogenní** mimořádné události - provozní havárie a havárie spojené s infrastrukturou
2. **Sociogenní mimořádné události interní** - vnitrostátní společenské, sociální a ekonomické krize
3. **Sociogenní mimořádné události externí** - vojenské krizové situace
4. **Agrogenní** mimořádné události – spojené se zemědělstvím a půdou

Abiotické mimořádné události:

- požáry způsobené přírodními vlivy,
- kosmické záření, radioaktivita přírodního prostředí, únik radonu, zvýšené radioaktivní pozadí,
- povodně a záplavy,
- dlouhodobá sucha,
- dlouhodobé inverzní situace,
- propad zemských dutin,
- zemětřesení,
- sopečná činnost,
- posun říčního koryta,
- půdní eroze,
- silné mrazy a vznik námraz,
- sněhové kalamity,

² Modrá kniha - MV - GR HZS ČR - Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč.

- zemské sesuvy,
- krupobití,
- vichřice, větrné poryvy, větrné víry – tornáda,
- mlhy – dlouhodobá ztráta viditelnosti,
- atmosférické výboje,
- geomagnetické anomálie,
- narušování ozónové vrstvy z důvodů velké produkce metanu (velkochovy hospodářských zvířat),
- narušování krajinných celků a celkové ekologické rovnováhy,
- přepólování zemských pólů,
- globální změna klimatu,
- pád kosmických těles, meteorických dešťů,
- výbuch supernovy.

Biotické mimořádné události:

- epifylie – rozsáhlá nákaza rostlin,
- epizootie – rozsáhlá nákaza zvířat,
- epidemie – velká nákaza lidí,
- přemnožení přírodních škůdců,
- parazité,
- živočišní a rostlinní vetřelci,
- přemnožení plevelů,
- rychlé vymírání druhů,
- genové a biologické manipulace.

Technogenní mimořádné události - provozní havárie a havárie spojené s infrastrukturou:

- radiační havárie velkého rozsahu,
- technologické havárie spojené s výronem nebo únikem nebezpečných látek,
- havárie v dopravě s výronem toxických látek,
- rozsáhlé ropné havárie,

- požáry,
- rozsáhlé dopravní havárie v silniční, železniční, letecké, městské a vnitrozemské lodní dopravě a na lanovkách,
- důlní neštěstí,
- mechanické a statické poruchy staveb a zařízení,
- mimořádné události v tunelech a jiných podzemních stavbách,
- technické a technologické havárie – požáry, exploze, destrukce,
- narušení hrází vodohospodářských děl,
- znečištění životního prostředí rozsáhlými haváriemi,
- havárie v dopravě – požáry, exploze, destrukce,
- nepříznivé působení člověka na životní prostředí (ekologické havárie) – smog, skleníkový efekt, ztenčování ozónové vrstvy, toxické a infekční odpady, likvidace ekologické rovnováhy, neodborné používání agrochemikálií, odpady ve vodních tocích apod.

Sociogenní mimořádné události vnitřní - vnitrostátní společenské, sociální a ekonomické negativní jevy:

- narušení finančního a devizového hospodářství státu,
- narušení dodávek ropy a ropných produktů,
- narušení dodávek elektrické energie, plynu a tepla,
- narušení dodávek potravin,
- narušení dodávek pitné vody,
- narušení dodávek léčiv a zdravotnického materiálu,
- narušení funkčnosti dopravních systémů,
- narušení funkčnosti informačních systémů a komunikačních vazeb,
- narušení funkčnosti systémů pro varování a vyrozumění obyvatelstva,
- totální zhroucení ekonomiky státu,
- migrační vlny a rozsáhlá emigrace ze státu,
- rozvoj rasové, národnostní a náboženské nesnášenlivosti,
- hromadné postižení osob mimo epidemií,

- hrozba teroristických akcí, aktivity vnitřního a mezinárodního zločinu a terorismu,
- závažné narušení veřejného pořádku, nárůst závažné majetkové a násilné kriminality, soupeření militantních nebo extrémních politických skupin mezi sebou,
- ohrožení života a zdraví občanů jiných zemí takového rozsahu, kdy je vyžadována humanitární pomoc nebo nasazení záchranných sil v rámci zahraniční pomoci,
- ohrožení demokratických základů státu extrémistickými politickými skupinami
- psychosociální negativní jevy,
- záměrné šíření poplašných a nepravdivých zpráv, vyvolávání stavu paniky,
- záměrné šíření drogových závislostí,
- působení toxických odpadů na okolí,
- použití zbraní hromadného ničení jaderných, chemických a biologických,
- decimování a vyhlazování obyvatelstva,
- vliv přelidnění.

Sociogenní vnější mimořádné události - vojenské mimořádné události:

- násilné akce subjektů cizí moci spojené s použitím vojenských sil a prostředků na území, ke kterému jsou plněny spojenecké závazky, nebo je poskytována mezinárodní humanitární pomoc,
- diverzní činnost spojená s přípravou vojenské agrese nebo v průběhu vojenské agrese,
- vnější vojenské napadení státu nebo jeho spojenců,
- ohrožení základních demokratických hodnot v takovém rozsahu, že je požadováno nasazení ozbrojených sil pro provedení mezinárodní mírové nebo humanitární operace,
- hospodářské sankce a hospodářský nátlak,
- rozsáhlé ekologické havárie, přesahující hranice států,
- politický nátlak,
- přenos hospodářských krizí z důvodů propojení ekonomik.

Agrogenní mimořádné události:

- eroze půdy,
- degradace kvality půdy,
- splavování půd do vodních toků,
- zhutňování půd z důvodů používání těžké mechanizace,
- nevhodné používání hnojiv a agrochemikálií,
- vysychání a znehodnocování vodních zdrojů,
- monokulturní zemědělská výroba,
- zhoršení kvality zemědělské produkce vlivem velkoprodukce (rostlinné i živočišné).

3 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

3.1 Vymezení pojmu integrovaný záchranný systém

Prvním právním dokumentem pro tvorbu integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) se stalo Usnesení vlády ČR ze dne 19. května 1993 č. 246 k návrhu zásad Integrovaného záchranného systému. Další zásadní zkvalitnění představuje zákon č. 239/2000 Sb. o IZS.

„Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků (pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis), práva a povinnosti právnických a fyzických osob:

- *při přípravě na mimořádné události,*
- *při záchranných a likvidačních pracích,*
- *při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu.“³*

Tento právní předpis tak zakládá určitý systém kompetencí subjektů státní správy a územní samosprávy a integrovaného záchranného systému při řešení mimořádných událostí.⁴

IZS vznikl z potřeby společného postupu různých subjektů při záchranných a likvidačních pracích, zejména těch rozsáhlých, a to i těch, kde nebyly kompetence subjektů zcela řešeny. Sjednotil postup v záchranných a likvidačních pracích, je každodenně prověřován. O integrovaném záchranném systému hovoříme v situaci, kdy je zapotřebí pomoci dvěma nebo více složkami IZS.

Je třeba zdůraznit, že z hlediska podstaty celého systému je rozhodující fakt, že IZS není žádnou institucí nebo právnickou osobou, ale že jde o předem stanovená pravidla spolupráce, stanovení koordinačních orgánů a jejich kompetencí při řízení společného zásahu složek na úrovni místa mimořádné události, operačních středisek a správních úřadů.

³ Podle § 1, Zákona č. 239/2000., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

⁴ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Hlavním koordinátorem a páteří IZS je Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „HZS ČR“). Znamená to tedy, že pokud zasahuje více složek, na místě velí hasič, který řídí součinnost složek a koordinuje záchranné a likvidační práce.

Podle zákona o IZS má velitel zásahu rozsáhlé pravomoci, jako např. nařídít zákaz nebo omezit vstup na místo zásahu, nařídít evakuaci nebo stanovit jiná omezení k ochraně života, majetků, zdraví a životního prostředí.

O spolupráci složek IZS se přesvědčujeme dnes a denně při různých haváriích, dopravních nehodách, železničních neštěstí a podobně. Pro podobnou spolupráci existuje seznam pravidel, kterým se říká **typové činnosti složek IZS**. Je jich celkem jedenáct a obsahují přesný doporučený postup, rozdělují kompetence jednotlivých složek a určují velitele, jsou závazné a většinou jsou do „života“ uváděny prostřednictvím společných cvičení IZS, organizovaných HZS krajů. V praxi jsou tyto pomůcky velitelů jednotlivých složek IZS velice užitečné, protože dokážou pomoci každému veliteli v začátcích jeho kariéry, ale i ostatním ve zdokonalování se a prohloubení znalosti dané problematiky.

3.2 Úrovně a způsob řízení IZS

Problémy, které nastolil čas a především velké mimořádné události (jakými byly např. rozsáhlé povodně) se odrazily v potřebu koordinace společného zásahu na úrovni dispečinků nebo operačních středisek, v konečném důsledku je nutno při rozsáhlých mimořádných událostech koordinovat i z úrovně územních správních úřadů.

Z uvedených důvodů se v IZS dělí řízení dle povahy i kompetencí na úroveň:

1. Taktická – probíhá na místě zásahu, kde se mimořádná událost projevuje svými účinky. Zde řídí součinnost složek IZS velitel zásahu, zpravidla hasič – velitel jednotky požární ochrany. Místem zásahu je místo, kde jsou složky IZS nasazeny a prostor předpokládaných účinků mimořádné události, i v těchto místech má velitel zásahu pravomoci, což má význam pro omezení následků mimořádné události.

2. Operační – úroveň operačních středisek základních složek IZS, přičemž operační středisko hasičského záchranného sboru je současně operačním a informačním střediskem IZS. Může požadovat uveřejnění informací ve sdělovacích prostředcích, ovládá systém varování obyvatelstva a vyrozumění a je spojovým uzlem mezi místem zásahu a strategickou řídicí úrovní IZS. Na žádost velitelů zásahů povolává ostatní složky IZS podle poplachového plánu IZS.

3. Strategická – zahrnuje přímé zapojení starosty obecního úřadu obce s rozšířenou působností, hejtmána nebo ministerstva vnitra do koordinace záchranných a likvidačních prací. K tomu dochází v případě, že velitel zásahu o jejich koordinaci požádá. V případě hejtmána nebo ministerstva vnitra postačí, když je mimořádná událost ohodnocena nejvyšším stupněm poplachu.

Operační a informační střediska IZS

Koordinaci složek IZS zabezpečují operační a informační střediska IZS (dále jen „OPIS IZS“), kterými jsou operační střediska hasičského záchranného sboru kraje (dále jen „OPIS HZS kraje“) a operační a informační středisko generálního ředitelství hasičského záchranného sboru (dále jen „OPIS GŘ HZS“). Jsou to stálé orgány pro koordinaci složek IZS.

OPIS IZS jsou **povinna** podle zákona o IZS:

- *„přijímat a vyhodnocovat informace o mimořádné události,*
- *plnit úkoly uložené orgány oprávněnými koordinovat záchranné a likvidační práce,*
- *zabezpečovat v případě potřeby vyrozumění základních i ostatních složek IZS a vyrozumění státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků podle dokumentace IZS,*
- *zprostředkovávat organizaci plnění úkolů ukládaných velitelem zásahu podle § 19, zákona 239/2000 Sb. odst. 3.“⁵*

a dále pak

⁵podle § 5 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

OPIS IZS jsou **oprávněna** podle zákona o IZS:

- „povolávat a nasazovat síly a prostředky hasičského záchranného sboru a jednotek požární ochrany, dalších složek integrovaného záchranného systému podle poplachového plánu integrovaného záchranného systému nebo podle požadavku velitele zásahu, přitom dbají, aby uvedené požadavky nebyly v rozporu s rozhodnutím příslušného funkcionáře hasičského záchranného sboru, hejtmána nebo Ministerstva vnitra při jejich koordinaci záchranných a likvidačních pracích,
- vyžadovat a organizovat pomoc (§ 20), osobní a věcnou pomoc podle požadavku velitele zásahu (§ 19),
- provést při nebezpečí z prodlení varování obyvatelstva na ohroženém území pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.“⁶

3.3 Stupně poplachů

Stupeň poplachu vyhláší po příjezdu na místo události velitel zásahu podle poplachového plánu IZS (nebo HZS kraje). Stupeň poplachu předurčuje potřebu sil a prostředků pro záchranné a likvidační práce v závislosti na rozsahu mimořádné události a také na úrovni koordinace složek při společném zásahu.

Rozlišují se tyto čtyři poplachové stupně:⁷

1. stupeň poplachu IZS (HZS)

Ohrožení jednotlivců, jednotlivých objektů, plochy území do 500 metrů čtverečních, zásah provádí základní složky.

2. stupeň poplachu IZS (HZS)

Ohrožení nejvýše 100 osob, více jak jeden objekt, plocha území do 10 000 metrů čtverečních, zásah provádí základní složky a ostatní složky nebo je nutné koordinace nepřetržitá.

⁶ Podle § 5, Zákona č. 239/200 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

⁷ Vyhláška MV č. 328/2001 sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS.

3. stupeň poplachu IZS (HZS)

Ohrožení více jak 100 osob a nejvýše 1 000 osob, část obce, několik chovů zvířat, plochy území do 1 km čtverečního, povodí řek, hromadné havárie, zásah provádí základní a ostatní složky i z jiných krajů, místo se dělí na sektory a úseky, je informován hejtman.

zvláštní stupeň

Ohrožení více jak 1 000 osob, celé obce, plocha území nad 1 km², zásah provádí základní a ostatní složky i z jiných krajů, eventuálně lze použít zahraniční pomoc, koordinuje velitel zásahu za pomoci štábu velitele zásahu na strategické úrovni, místo se dělí na sektory a úseky, je informován hejtman.

3.4 Složky IZS

Složky IZS jsou rozděleny na základní a ostatní.⁸

Základní složky:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí jednotkami požární ochrany,
- Policie České republiky,
- Zdravotnická záchranná služba.

Tyto složky jsou schopny a povinny na základě zákonů a předpisů rychle a nepřetržitě zasahovat, mají celoplošnou působnost na území celého státu a obsluhují telefonní linku tísňového volání.

Ostatní složky:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil (Armáda ČR),
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (celní správa, vězeňská služba, městská policie),
- ostatní záchranné sbory (Báňská záchranná služba),
- orgány ochrany veřejného zdraví (hygienická stanice),

⁸ Podle § 4, Zákona č. 239/2000., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby (voda, plyn, elektřina, komunální služby),
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím (ADRA, Horská služba, Vodní záchranná služba, Speleologická záchranná služba, Svaz záchranných kynologických brigád).

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích tzv. plánovanou pomoc na vyžádání. Zpravidla jde o poskytování pomoci, která vyžaduje specifické činnosti a dovednosti (např. kynologické, ženižní činnosti nebo práce v podzemí).

Postup při řešení takovýchto složitějších mimořádných událostí je stanoven v tzv. typových činnostech.⁹

⁹ LUKÁŠ, L. et. al.. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. 1. vyd. Frýdek – Místek: Kleinwachter, 2011. s.7. ISBN 978-80-7385-105-7.

4 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY

4.1 Poslání a působnost Hasičského záchranného sboru ČR

Hasičský záchranný sbor ČR byl zřízen zákonem č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů jako organizační složka státu, jehož základním úkolem je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, ať již se jedná o živelní pohromy, průmyslové havárie či teroristické útoky.¹⁰

Hasičský záchranný sbor ČR je základní složkou integrovaného záchranného systému (IZS), který zabezpečuje koordinovaný postup při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací, také se podílí na tvorbě a přípravě legislativy. Hasičský záchranný sbor ČR při plnění svých úkolů spolupracuje s ostatními složkami IZS i se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníky a fyzickými osobami, neziskovými organizacemi a sdruženími občanů. Organizuje také státní humanitární pomoc do zahraničí a zapojování do mezinárodních záchranných operací, zejména pak vysílání USAR týmu.

Hasičský záchranný sbor ČR v současnosti hraje stěžejní roli v přípravách státu na mimořádné události. Od roku 2001, kdy došlo ke sloučení Hasičského záchranného sboru ČR (HZS ČR) s Hlavním úřadem civilní ochrany, má HZS ČR ve své působnosti i ochranu obyvatelstva - podobně, jako tomu je i v některých dalších evropských státech.

Jeho vývoj prošel dlouhou cestu a nyní je respektovaným bezpečnostním sborem, plně připraveným k realizaci záchranných a likvidačních prací v oblastech integrovaného záchranného systému, ochrany obyvatelstva, požární ochrany a krizového řízení.

¹⁰ Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky.

Působnost HZS je vymezena především:

- zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému,
- zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení,
- zákonem č. 238/2000 Sb., o hasičském záchranném sboru.

Hasičský záchranný sbor ČR (dále jen „HZS ČR“) tvoří **generální ředitelství HZS ČR**, které je organizační součástí Ministerstva vnitra, **14 hasičských záchranných sborů krajů**, Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku a **Záchranný útvar HZS ČR** v Hlučíně. Součástí Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR jsou také vzdělávací, technická a účelová zařízení: Odborná učiliště požární ochrany (ve Frýdku-Místku, Brně, Chomutově a Borovanech), Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, Technický ústav požární ochrany Praha, Opravárenský závod Olomouc a Základna logistiky Olomouc.

Jednotky HZS kraje jsou rozmístěny na teritoriu kraje v souladu se zásadami plošného pokrytí. Sídlí ve stanicích, Generální ředitelství HZS určuje rozmístění stanic, jejich vnitřní organizaci, početní stav a předurčenost k plnění úkolů. Početní stavy jednotek a jejich vybavení technikou je dáno předpisem a dalšími normami. Některé jednotky požární ochrany jsou předurčeny k výkonu speciálních činností, a to i mimo rámec svého teritoriálního předurčení.

4.2 Speciální služby, složky a části Hasičského záchranného sboru ČR

Základním posláním jednotek požární ochrany (dále jen „PO“) je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných, resp. likvidačních prací.

Jednotky PO působí buď v organizačním řízení, nebo v operačním řízení. Organizačním řízením se rozumí činnost k dosažení stálé organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k plnění úkolů jednotek PO.

Tímto se rozumí činnost související s udržováním a zvyšováním odborné a fyzické způsobilosti hasičů (školení, výcvik), údržbou požární techniky a dalších prostředků požární ochrany, apod.

Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí zprávy o vzniku požáru nebo jiné mimořádné události až po návrat sil a prostředků na místo stálé dislokace. Do těchto činností se zahrnuje výjezd jednotky PO, jízda na místo zásahu, provádění záchranných, resp. likvidačních, prací, apod.¹¹

Hasičský záchranný sbor poskytuje v souvislosti se svojí působností některé specializované činnosti, které jsou charakteristické svými vysokými nároky, jak na technické vybavení, tak na odbornou připravenost příslušníků sboru. Plní úkoly v oblasti požární ochrany, IZS, a také v oblasti ochrany obyvatelstva pomocí speciálních služeb a složek HZS. Jsou jimi: Chemická služba, technická služba, práce ve výškách a nad volnou hloubkou, kynologická služba, letecká hasičská služba, skupina trhacích prací, potápěči, psychologická služba, dále pak týmy předurčené k plnění úkolů i v rámci mezinárodní pomoci, jako USAR tým, WASAR tým a tým pro vysokokapacitní čerpání, které jsou vysílány v tzv. odřadech a v neposlední řadě také Záchranný útvar.

Chemická služba

Chemická služba se podílí na zajištění chemické a radiační bezpečnosti ČR. HZS disponuje pěti chemickými laboratořemi, které plní úkoly nejen stacionárních laboratoří, ale rovněž úkoly výjezdových skupin s rozšířenou detekcí. Jsou to Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, který je součástí MV – GŘ HZS ČR, chemická laboratoře Kamenice (HZS Středočeského kraje), Třemošná (HZS Plzeňského kraje), Tišnov (HZS Jihomoravského kraje), Frenštát pod Radhoštěm (HZS Moravskoslezského kraje), které mají teritoriálně rozděleno celé území České republiky.

Příslušníci chemické služby plní úkoly nejen v organizačním řízení, které zahrnují zejména údržbu věcných prostředků a odbornou přípravu a podporu jednotek ve vztahu

¹¹ Zdroj: Generální ředitelství HZS ČR.

k nebezpečným látkám, ale rovněž v operačním řízení, kde se podílejí na průzkumu, označování a vytyčování nebezpečných oblastí, varování, evakuaci obyvatelstva, dekontaminace, informační podpoře a provádění záchranných a likvidačních prací na místě zásahu.

Součástí chemické služby je šest monitorovacích skupin (jedna skupina Policie ČR a pět skupin chemických laboratoří) zapojeno do ochrany obyvatelstva před radiačními událostmi.

Chemická služba při událostech s výskytem nebezpečných látek spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy.

Při radiačních nehodách nebo nálezech bojových chemických látek se Státním úřadem pro jadernou bezpečnost a se Státním ústavem jaderné, chemické a biologické ochrany. V případě průmyslových nebo ropných havárií při ohrožení životního prostředí s orgány životního prostředí, dále pak v případě humánních biologických agens s orgány veřejného zdraví a v případě animálních biologických agens se Státní veterinární správou.

Pro nepřetržitou pomoc při řešení mimořádných situací spojených s přepravou či skladováním nebezpečných látek na území České republiky byl vytvořen na základě smluvního vztahu mezi Svazem chemického průmyslu ČR a MV-GRH HZS ČR *transportní informační a nehodový systém (TRINS)*.

V současné době je chemická služba dynamicky se rozvíjející službou v HZS ČR. Díky nemalým investicím a zodpovědným úsilím příslušníků sboru se podařilo tuto službu povýšit na špičkovou úroveň nejvyspělejších států Evropy.

Technická služba

Technická služba (dále jen „TS“) je součástí úseku IZS, která zajišťuje a udržuje provozuschopnost prostředků TS a poskytuje podporu ostatním jednotkám PO při udržování provozuschopnosti prostředků TS, podílí se na zpracování plánů odborné přípravy, na jejím provádění a ověřování v jednotkách PO v rámci své územní působnosti, zejména zpracovává témata odborné přípravy, specifikuje požadavky na znalosti, dovednosti apod. pro přípravu na mimořádné události zaměřené na použití prostředků TS a v operačním řízení se podílí na odborném dohledu, nebo činnosti při úkolech jednotky PO při mimořádných událostech s použitím prostředků TS.

Práce ve výškách a nad volnou hloubkou

Tato služba je prováděna pomocí leteckých záchranářů a lezců. Na základě řady smluv a směrnic jsou využívány vrtulníky Policie ČR¹², Armády ČR¹³ a soukromého subjektu, firmy DSA. Záchrana a evakuace osob touto formou je rychlá, efektivní a svým způsobem bezpečná a je organizována ze stanovišť v Praze, Plzni, Hradce Králové, Brna a Ostravy.

Kynologická služba

Tato služba dostala svoji konkrétnější podobu teprve v nedávné době a to vydáním pokynu č. 41/2012, kterým se stanoví podmínky pro zřízení služební kynologie u HZS. Pro potřeby HZS jsou především využíváni kynologové z jiných složek IZS a to zejména ze Svazu záchranných kynologických brigád.

Podle dostupných informací již vlastní Záchranný útvar v Hlučíně svého prvního atestovaného kynologa a záchranného psa.

Letecká hasičská služba

Letecká hasičská služba je vlastně služba ministerstva zemědělství. Je vykonávána na základě smluv mezi GŘ – HZS ČR s ministerstvem zemědělství a soukromým provozovatelem. Na letecké hasičské službě se také podílí Policie ČR se svojí leteckou službou a je možné využít i vrtulníky Armády ČR, které mají zkušenosti s hašením požárů ve vojenských újezdech. Leteckou hasičskou službou se rozumí systém, v jehož rámci je prostřednictvím leteckých provozovatelů a jimi určeného personálu a letecké techniky zabezpečováno provádění letů určených pro včasné zjištění požárů v lesích, k zabránění jejich rozšíření a pro hašení lesních požárů. Území republiky je rozděleno na 14 pracovních sektorů tří kategorií.¹⁴

¹² Směrnice pro vyžadování a zapojení vrtulníků Policie České republiky letecké služby v rámci IZS, Č.j. PO-3781/IZS-2003.

¹³ Směrnice pro vyžadování a zapojení vrtulníků Armády České republiky v rámci IZS, Č.j. MV-79300-1/PO-2008.

¹⁴ Směrnice pro hlídkovou činnost a hašení lesních požárů v rámci systému letecké hasičské služby. Č.j. 19018/2012-MZE-16211 a Č.j. MV-12373-1/PO-IZS-2012

Skupina trhacích prací – střelmistři

Skupinu střelmistrů se skládá z deseti příslušníků HZS z Jihomoravského kraje, Olomouckého kraje a Záchraného útvaru Hlučín., kteří společně tvoří opěrný bod „Morava“ a jsou určeni pro zásahy na celém území republiky. Potřeba vzniku takové skupiny se ukázala zejména při povodních, při lesních požárech a v souvislosti s novými technickými poznatky v oblasti hasebních postupů.

Jejich nasazení se předpokládá v rámci povodňových odřadů, při vzniku rozsáhlých polomů, při vytváření rýh v souvislosti s hašením lesních požárů, při vytváření prostupů ve zřícených konstrukcích, při rozrušování zmrzlých zemin, zejména jde o případy, kdy není možné záchranné práce provádět jiným rychlejším způsobem, například z důvodů terénní nepřístupnosti.

Potápěči

Potápěčské skupiny jsou formovány do tzv. opěrných bodů, kterých je v České republice pět (Královehradecký, Pardubický, Olomoucký, Jihočeský kraj a hl. m. Praha) a tyto mají přiděleny navíc minimálně dva přilehlé kraje, ve kterých potápěčské skupiny nejsou. Dalším opěrným bodem pro záchranné práce při potápění je Záchraný útvar v Hlučíně.

Činnost potápěčů je zaměřena na různorodé druhy zásahů týkajících se vyzvedávání potopených předmětů, pátrání po pohřešovaných osobách, zabránění ekologické havárii po pádu či propadnutí dopravního prostředku pod vodní hladinu nebo únik nebezpečné látky.

Psychologická služba

Psychologická služba HZS vznikla v roce 2002 a tvoří ji **tři pilíře**:

- zajišťování podkladů pro personální práci,
- poskytování posttraumatické péče hasičům a jejich rodinám,
- pomáhat obětem mimořádných událostí.

V každém kraji působí tzv. **tým posttraumatické péče**, který řídí psycholog. Členy tohoto týmu jsou příslušníci a zaměstnanci sboru, kteří tuto činnost vykonávají nad rámec svých pracovních povinností. Poskytují první psychickou pomoc, jejímž

cílem je stabilizace psychického stavu, tak, aby se situace postižené osoby již dále nezhoršovala. V současné době má tým posttraumatické péče dvě stě deset členů.

Za dobu své existence psychologická služba poskytla pomoc více, jak tisícovce příslušníkům a zaměstnancům sboru a stejnému počtu občanů postihnutých mimořádnou událostí.

USAR týmy

Zkratka USAR (Urban Search and Rescue) vychází z anglického výrazu pro vysoce specializovanou činnost a v doslovném překladu znamená prohledávání a záchranu osob v městském (urbanizovaném) prostředí. Jak je obvyklé, doslovný překlad není zcela výstižný a přesný, nicméně pokud budeme hovořit o problematice USAR, bude tím myšlena problematika nalezení, vyproštění a ošetření osob z objektů staticky narušených. Příčiny statického narušení budov nebo komplexů budov můžeme rozdělit do dvou základních skupin.

První skupinu představují **přírodní jevy**, mezi které lze zařadit např. zemětřesení, laviny, sesuvy půdy, protržení hrází, povodně, zřícení skal, vichřice, tornáda, výrony plynů, nadměrné dešťové nebo sněhové srážky, případně tsunami, sopečné erupce atp.

Do druhé skupiny řadíme činnosti, které jsou úzce spjaty s úmyslnou, neúmyslnou či nedbalostní činností člověka a dají se definovat jako **příčiny technologické**, např. nehody v chemickém a jiném průmyslu, neodborné rozebírání konstrukcí budov, nehody při výstavbě budov, indukovaná zemětřesení (důlní otřesy aj.), havárie při dopravě a skladování nebezpečných látek, dopravní nehody, teroristické útoky, atp.

Přestože Česká republika neleží v oblastech potenciálně ohrožených zemětřesením, tedy obecně příčinou statického narušení budov s nejrozsáhlejšími důsledky, jednotky požární ochrany musí každoročně řešit řadu zásahů, které vyžadují nebo jejichž řešení by podstatně zefektivnilo použití taktických postupů USAR týmů, využití jejich speciálních technických prostředků a zejména nasazení členů USAR týmů s praktickými zkušenostmi z řešení tohoto typu událostí.

Vyhledávání a vyprošťování osob v částečně nebo zcela zříceném objektu je zásahem velmi náročným. Pro lokalizaci místa obětí se používá řada speciálních technických prostředků, které nejsou zejména z finančních důvodů běžně ve vybavení jednotek PO. S tímto typem zásahu se také pojí i používání specifických postupů pro lokalizaci zasypaných osob. Tyto postupy nejsou běžnou součástí odborné přípravy jednotek PO. Nestandardní technické prostředky jsou také nezbytné pro stabilizaci staticky narušeného objektu.

Z výše uvedených důvodů není možné připravit a vybavit každou jednotku PO na řešení tohoto typu událostí takovým způsobem, aby pomoc byla efektivní, účinná a pro zachraňované a zasahující hasiče maximálně bezpečná. Vnitřními předpisy HZS ČR je proto upravena existence **dvou USAR odřadů¹⁵**, které **zřizují HZS Moravskoslezského kraje a HZS hl. m. Prahy**. Tyto odřady mohou být nasazeny v případě potřeby nejen v České republice tzv. „lehké odřady“, kdy je stanovena jejich předurčenost pro jednotlivé kraje, ale v případě potřeby také v zahraničí v rámci zapojení České republiky do mezinárodních záchranných operací. V tomto případě má USAR odřad statut jednotky MV-generálního ředitelství HZS ČR a každý z odřadů je pak definován jako „střední“ (tzn., že je navýšen o styčné důstojníky, zajišťující koordinaci při nasazení mezinárodních USAR odřadů v postiženém státě) a v případě potřeby nasazení obou odřadů jsou spojeny v jeden tzv. „těžký odřad“.

Kromě hasičů různých odborností (lezec, leteckých záchranář, spojový technik, technik chemické služby, technik technické služby, technik strojní služby operátor elektronických vyhledávacích zařízení, vazač, absolventi kurzů dopravy nemocných, raněných a rodiček, obsluhy motorových řetězových pil atp.), jsou členy týmu např. kynologové městské policie Praha, Ostrava, lékaři Úrazové nemocnice Brno, v případě potřeby ochrany odřadu také příslušníci Policie ČR a další specialisté.

USAR odřad:

- provádí fyzicky vyhledávací a záchranné práce ve staticky narušených objektech,
- zajišťuje neodkladnou zdravotní péči členům odřadu zasahujícím na místě,

¹⁵ Zdroj: Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje.

- poskytuje neodkladnou zdravotní péči postiženým osobám,
- poskytuje místnímu zdravotnickému personálu informace o prvotním ošetření zraněných,
- provádí průzkum – zhodnocuje škody a potřeby a informuje řídicí orgány
- informuje obyvatelstvo o dostupných službách jako je ošetření, potraviny, nápoje, nouzové ubytování atd., jakmile jsou tyto služby zřízeny,
- distribuuje humanitární pomoc (vodu, potraviny, plachty, stanové dílce atd.) postiženým,
- zajišťuje provoz v důležitých budovách (správní/veřejné budovy), které musí být okamžitě v provozu pro podporu záchranných prací,
- řídí, vede a školí místní dobrovolníky,
- analyzuje nutnost uzavření technických rozvodů v budovách a objektech,
- analyzuje výskyt nebezpečných látek a materiálů, zhodnocuje míru rizika pro zasahující členy USAR odřadu v postižené oblasti,
- provádí nepřetržité vyhodnocování stability konstrukcí,
- stabilizuje poškozené objekty,
- pomáhá poškozeným chránit jejich majetek před účinky klimatických vlivů,
- koordinuje svou činnost se zasahujícími místními složkami,
- dle svých možností zajišťuje spojení,
- označuje, případně identifikuje ulice a budovy dle metodiky INSARAG.

Přeprava USAR odřadu:

letecká přeprava se uvažuje do vzdálenosti 2 500 km. V České republice je omezena vybavením Armády ČR. V současné době probíhají jednání, s vazbou na modernizaci leteckého parku dopravního letectva Armády ČR, k zajištění leteckých prostředků pro přepravu USAR odřadu, potažmo humanitární pomoci. Aktuálně jsou k dispozici letouny CASA C-295M, Airbus A319-115(CJ) a vrtulníky MIL Mi 171. Ani jeden z uvedených typů není pro přepravu USAR odřadu z kapacitních důvodů ideální.

pozemní cesta umožňuje přesun těžké techniky a soběstačnou činnost USAR odřadu. Vyslání pozemní cestou se předpokládá na vzdálenost do 1000 km (cca 17 h jízdy).

kombinace obou způsobů přeprav - síly vyslané letecky mohou být doplněny pozemními silami a mohou zasáhnout do vzdálenosti až 2500 km (cca 60 hodin jízdy) s plnou podporou a týlovým zabezpečením první jednotky vyslané leteckou cestou.

Doba odletu USAR odřadu nebo jeho části přepravovaného letecky od výzvy k vytvoření odřadu je:

30 minut při vyslání vrtulníkem v rámci České republiky (zpravidla se vysílá skupina specialistů – operátoři elektronických vyhledávacích zařízení, kynologové se psy atp.),

4 hodiny při vyslání do zahraničí v redukované struktuře,

6 hodin při vyslání do zahraničí v základní struktuře.

WASAR tým

Jde o činnost zaměřenou na pátrání a záchranu na vodní ploše. Tým je předurčen jak pro práce v České republice, tak i v zahraničí. Tvoří ho hasiči oprávnění k řízení plavidel, potápěči vybavení příslušnou technikou a v případě potřeby lékař.

Tým pro vysokokapacitní čerpání

V tomto případě jde zase o tým, který je možné využít, jak v České republice, tak v zahraničí. Je vybaven vysokokapacitními čerpadly. Tyto čerpadla má ve svém užívání také Záchranný útvar v Hlučíně.

Záchranný útvar Hlučín

Záchranný útvar HZS ČR vznikl na základě zákona č. 260/2008 Sb.,¹⁶ ke dni 1. ledna 2009 delimitací 157. záchranného praporu Armády ČR včetně techniky a personálu.

Jedná se o druhosledovou jednotku bez místní příslušnosti s celorepublikovou působností, organizační složku státu a účetní jednotku v přímé podřízenosti GŘ HZS ČR.

Stěžejní činnosti útvaru jsou záchranné činnosti, které spadají do přímé podřízenosti velitele útvaru. V návaznosti na to, byly vytvořeny tři záchranné roty, 1. a 2. rota

¹⁶ Zákon č. 260/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

v Hlučíně, 3. rota dislokovaná ve městě Zbiroh pro efektivnější a rychlejší pomoc pro oblast Čech.

Hlavní úkoly a zaměření Záchranného útvaru:¹⁷

1. Záchranné

a) záchranná a humanitární činnost

- vyhledávání, vyprošťování a záchrana osob ze zavalených objektů,
- záchranné a potápěčské práce na vodě,
- zemní práce (uvolňování koryt řek, zavalených komunikací apod.),
- vyprošťování uváznuté nebo havarované techniky,
- používání trhaviny k demoličním pracím,
- provádění radiačního a chemického průzkumu, vytyčování nebezpečných oblastí,
- dekontaminace osob, techniky, materiálu, terénu,
- likvidace úniku ropných produktů,
- sběr a likvidace uhynulých živočichů,
- evakuace osob, přeprava hospodářských zvířat a materiálu,
- distribuce pitné vody,
- zajištění nouzového přežití obyvatel pomocí humanitární základny (300 – 400 osob).

b) obnova postižených území

- nouzové zásobování elektrickou energií,
- přečerpávání vody velkokapacitními čerpadly,
- nouzové zásobování pitnou vodou,
- zdravotní podpora,
- nouzové zásobování humanitárním materiálem.

c) poskytování záchranné a humanitární pomoci v zahraničí

- nouzové zásobování elektrickou energií,
- přečerpávání vody velkokapacitními čerpadly,

¹⁷ Zdroj: Záchranný útvar HZS ČR, plk. Ing. David Kareš – velitel úseku záchranných činností.

- nouzové zásobování pitnou vodou,
- zdravotní podpora,
- nouzové zásobování humanitárním materiálem.

2. Výcvikové

a) vstupní příprava nových příslušníků HZS

- základní příprava pro práci v hasičských jednotkách,
- speciální tělesná příprava,
- chemická příprava,
- topografická,
- spojovací,
- zdravotní a psychologická příprava.

b) výcvik v získávání řidičských oprávnění příslušníků HZS

- řidičské oprávnění typu „B“ „C“ „D“ „E“,
- periodická školení k získání „Povolení k řízení služebních vozidel“.

3. Odborné

odborná příprava HZS v odbornostech

- záchranářská kynologie,
- výcvik potápěčů,
- střelmistři.

Jednotku Záchraného útvaru vysílá k zásahům přímo operační a informační středisko MV GR- HZS ČR.

Síly a prostředky záchraného útvaru začleněné v záchranných odřadech vysílané na místo zásahu vyjíždí z místa své dislokace do:

90-ti minut, pokud k výzvě k výjezdu dojde v mimopracovní době,

60-ti minut, pokud k výzvě k výjezdu dojde v pracovní době pracovních dnů a jde o výjezd odřadu,

30-ti minut, pokud k výzvě k výjezdu dojde v pracovní době pracovních dnů a jde o výjezd jednotlivé techniky s osádkou.

5 ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Armáda české republiky (dále jen „AČR“) tvoří hlavní část ozbrojených sil (dále jen „OS“) České republiky. Ozbrojené síly¹⁸ vytváří Česká republika k zajišťování své bezpečnosti. Jejich základním úkolem je připravovat se k obraně České republiky a bránit ji proti vnějšímu napadení. Kromě toho jsou dále určeny k plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluvních závazků České republiky o společné obraně proti napadení. OS ČR se podílejí také na činnostech mezinárodních organizací ve prospěch míru, účasti na mírových operacích a na záchranných pracích, likvidaci následků pohromy a při plnění humanitárních úkolů civilní ochrany.

Ozbrojené síly se člení na:

- armádu,
- Vojenskou kancelář prezidenta republiky,
- Hradní stráž.

Armáda České republiky je organizačně členěna na:¹⁹

- vojenské útvary,
- vojenská zařízení,
- vojenské záchranné útvary.

5.1 Armáda ČR v asistenčních operacích na území ČR

AČR působí v těchto operacích zpravidla jako plánovaná pomoc na vyžádání. Pro vedení operací jsou předurčeny stálé hotovostní síly (dále jen „SHS“), tvořené vojenskými záchrannými útvary (dále jen „VZÚ“) a vyčleněnými silami a prostředky (dále jen „SaP“) AČR (s určením k okamžitému nasazení), a disponibilní síly (tzn. další síly a prostředky AČR, jež je možné použít, včetně aktivních zálohy, k obměně nebo střídání nasazených SHS nebo i k samostatnému nasazení mimo vyčleněné síly a prostředky nebo k jejich případnému posílení).

¹⁸ Podle § 3, Zákona č.219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹ Tamtéž, § 13.

Členění operací AČR na území ČR pod národním velením vychází ze zákona²⁰, který stanovuje úkoly pro ozbrojené síly České republiky a jejich další použití na území České republiky. Současně vychází i z *Doktríny AČR* a z analýzy zkušeností z nasazení AČR v krizových situacích na území ČR.

Dalším kritériem pro členění těchto operací je účel použití nasazených sil a prostředků AČR v krizových situacích vojenského i nevojenského charakteru. Z tohoto hlediska lze rozlišovat především asistenční operace v rámci IZS a asistenční operace na podporu PČR.

Pro operace AČR na území ČR pod národním velením je typické použití sil²¹ a prostředků zpravidla v rámci **v rámci činnosti složek IZS nebo v součinnosti s PČR** a ve spolupráci s dalšími subjekty v rámci platných mezirezortních smluv a dohod. Zpravidla **samostatně** (jedním druhem sil nebo za společné účasti více druhů sil) **plní AČR úkoly v rámci operace na obranu vzdušného prostoru ČR nebo při střežení objektů důležitých pro obranu státu.** V průběhu vedení operací AČR na území ČR pod národním velením není vyloučeno souběžné samostatné plnění dílčích úkolů (opatření) specifického charakteru ve prospěch vojsk a obyvatelstva státu.

AČR může být dále použita:

- k plnění úkolů Policie ČR při zajišťování ochrany státních hranic nebo k plnění úkolů služby pořádkové policie anebo ochranné služby, pokud síly a prostředky Policie ČR nebudou dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, a to na dobu nezbytně nutnou,
- k záchranným pracím při pohromách nebo jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí nebo k likvidaci následků pohromy,
- k plnění humanitárních úkolů,
- k odstranění jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky,
- k zabezpečení letecké zdravotnické dopravy,

²⁰ Zákon č.219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

²¹ Tamtéž, § 14.

- k letecké dopravě ústavních činitelů,
- k zabezpečení letecké činnosti pro vlastní potřeby,
- k poskytování leteckých služeb,
- k zabezpečování dopravy na základě rozhodnutí vlády.

Obsah plnění úkolů AČR

Odstraňování jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky

Vojenskou techniku s nezbytně nutnou obsluhou lze použít i v jiných závažných situacích ohrožujících život, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí, kdy příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy, právnické osoby, požární ochrana nebo vojenské záchranné útvary nemají potřebnou techniku k odstranění takového ohrožení. Použití vojenské techniky s nezbytně nutnou obsluhou mohou v těchto případech vyžádat příslušní vedoucí správních úřadů, orgánů územní samosprávy, právnických osob nebo požární ochrany u NGŠ AČR. O použití vojenské techniky informuje NGŠ AČR ministra obrany, který následně informuje vládu.

Zabezpečení letecké zdravotnické dopravy

Letecká záchranná služba (LZS) je součástí zdravotnických záchranných služeb tvořících základní složku IZS a plní úkoly primární letecké záchrany v Karlovarském kraji a Plzeňském kraji a na území ČR v noci na základě dohody mezi resorty Ministerstva obrany a Ministerstva zdravotnictví.

Poskytování leteckých služeb

AČR poskytuje letecké služby pro vojenské účely v rozsahu, který stanoví ministerstvo v dohodě s Ministerstvem dopravy a Ministerstva vnitra.

Letecká služba pátrání a záchrany (Search And Rescue - SAR)

AČR plní úkol letecké služby pátrání a záchrany za účelem vyhledání a včasného poskytnutí pomoci, záchrany a evakuace osob (případně provedení akcí technické záchrany), z míst jinak nepřístupných v nouzové situaci v rámci spolupráce složek IZS.

Zabezpečování dopravy na základě rozhodnutí vlády

AČR zajišťuje leteckou přepravu humanitární a zdravotnické pomoci, osob z humanitárních důvodů a zabezpečuje leteckou dopravu sportovců a umělců reprezentující Českou republiku v zahraničí. V rámci humanitárních důvodů může být tato doprava poskytnuta i občanům jiných států EU.

Možné scénáře vývoje krizových situací vyžadujících nasazení součástí OS ČR ve prospěch Policie České republiky nebo integrovaného záchranného systému byly zpracovány na základě úkolu uloženého Ministerstvu vnitra, Ministerstvu obrany a Ministerstvu zdravotnictví usnesením vlády ČR²² ke Koncepti výstavby profesionální Armády ČR a mobilizace ozbrojených sil České republiky a byly schváleny usnesením vlády ČR²³.

Scénář č.1

Narušování zákonitosti velkého rozsahu (terorismus, velká kriminalita, ohrožení demokratických základů státu)

Scénář č.2

Migrační vlna velkého rozsahu

Scénář č.3

Povodně velkého rozsahu

Scénář č.4

Průmyslové havárie velkého rozsahu (chemické, biologické, radiační ohrožení)

Scénář č.5

Rozsáhlé lesní požáry

Scénář č.6

Rozsáhlá epidemie osob a epizootie zvířat

V souladu s uvedeným usnesením vlády ČR rezort Ministerstva obrany rozpracoval úkoly OS ČR při jejich přípravě a nasazení do svých dokumentů. Základ této dokumentace tvoří šest předběžných operačních plánů použití AČR a směrnice náčelníka Generálního štábu AČR k nasazování sil a prostředků AČR v součinnosti se složkami IZS a k plnění úkolů Policie ČR. Tyto dokumenty se každý rok upřesňují.

²² Usnesení vlády ČR ze dne 13. listopadu 2002 č.1140.

²³ Usnesení vlády ČR ze dne 8. září 2004 č.846.

5.2 Zásady vyžadování a nasazování sil a prostředků AČR k plnění úkolů v rámci IZS²⁴

Vyžadovat SaP AČR k záchranným pracím, jsou oprávněni:

Nehrozí-li nebezpečí z prodlení

Ministerstvo vnitra, hejtmani krajů, primátor hlavního města Prahy a starostové obcí, v jejichž obvodu došlo k pohromě u NGŠ AČR prostřednictvím příslušných operačních a informačních středisek HZS.

Hrozí-li nebezpečí z prodlení

Ministerstvo vnitra, hejtmani krajů, primátor hlavního města Prahy a starostové obcí, v jejichž obvodu došlo k pohromě, velitel zásahu a velitel jednotky požární ochrany, řídicí důstojník HZS prostřednictvím OPIS HZS, v souladu s poplachovými plány IZS, havarijními plány krajů (obcí) a vnějšími havarijními plány, u velitelů VZÚ, velitele 15.žb, u velitele vojenského útvaru nebo náčelníka vojenského zařízení, které je nejbližší místu pohromy.

V případě nutnosti použití vrtulníků AČR vyžaduje jejich nasazení řídicí důstojník OPIS HZS kraje nebo řídicí důstojník MV-GŘ HZS u stálé směny „Záchranného koordinačního střediska“ (ZKS) v Praze-Ruzyni, a to v souladu se zněním *Směrnice pro vyžadování a zapojení vrtulníků AČR v rámci IZS*.

O nasazení SaP AČR k záchranným pracím rozhoduje NGŠ AČR.

Hrozí-li nebezpečí z prodlení, může o nasazení SaP rozhodnout velitel vojenského útvaru nebo náčelník vojenského zařízení, u kterého bylo nasazení SaP vyžádáno. Ten neprodleně informuje prostřednictvím svých nadřízených NGŠ AČR o nasazení armády k záchranným pracím²⁵. Je-li ohrožena podstatná část území ČR rozhoduje o použití armády vláda na návrh ministra vnitra.

²⁴ Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky.

²⁵ Podle § 16, Zákona č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Vyžadování a nasazování sil a prostředků AČR v případě vzniku mimořádné události 3. stupně na jaderných elektrárnách.

V případě vyhlášení mimořádné události 3. stupně na jaderných elektrárnách (MU na JE) má pravomoc vyžadovat nasazení SaP AČR k zabezpečení dekontaminace osob a techniky, provádění záchranných prací a plnění humanitárních úkolů CO:

na Jaderné elektrárně Temelín:

- hejtman Jihočeského kraje,
- OPIS krajského ředitelství HZS.

na Jaderné elektrárně Dukovany:

- hejtmani krajů Vysočina a Jihomoravského,
- OPIS krajského ředitelství HZS.

Nasazení SaP AČR k plnění výše uvedených úkolů vyžadují oprávnění funkcionáři cestou OPIS IZS u Stálé směny SOC MO a SOD VeSpS a D UO – Dpos Brno. V případě nebezpečí z prodlení vyžadují nasazení potřebných SaP cestou příslušného OPIS přímo u velitelů VZÚ cestou stálého operačního dozorcího VZÚ.

Nasazení vojáků k plnění úkolů pořádkové policie vyžadují ředitelé příslušných Krajských (Okresních) ředitelství PČR cestou operačních středisek PČR přímo u stálé směny SOC, D UO – Dpos Brno a SOD VeSpS.

5.3 Vojenské záchranné útvary

Dnešní vojenské záchranné útvary navazují na předešlé záchranné prapory. K jejich reorganizaci a redislokaci došlo s účinností k 1. lednu 2009. O správnosti či nesprávnosti tohoto kroku bude pojednáno v práci později.

Vojenské záchranné útvary (dále jen „VZÚ“) jsou organizačně začleněny v rámci 15. ženijní brigády (dále jen „15.žb“) a jejich působnost včetně nasazení k plnění úkolů civilní ochrany při závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí upravuje zákon²⁶. Do podřízenosti **15.žb**²⁷ patří **3 ženijní prapory** (dále jen „žpr“) a **2 samostatné záchranné roty** (dále jen „sizr“).

²⁶ Podle § 19, Zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Dislokace 15 žb a podřízených útvarů:

- 15. žb Bechyně,
- 151. žpr Bechyně,
- 152. žpr Rakovník,
- 153. žpr Olomouc,
- Samostatná záchranná rota – Rakovník,
- Samostatná záchranná rota – Olomouc.

Ženíjní prapory jsou ve prospěch IZS schopny provádět záchranné, vyprošťovací a likvidační práce v závislosti na dostupném materiálu a technickém vybavení jednotky.

Samostatné záchranné roty si zachovali status vojenského záchranného útvaru a jsou předurčeny působit jako významná složka IZS, jsou připraveny k plnění humanitárních úkolů, jak na území ČR, tak v zahraničí. Samostatné záchranné roty jsou na podporu IZS nasazovány jako první. Teprve v případě vzniku pohrom značného rozsahu a nebezpečného charakteru jsou nasazovány síly a prostředky dalších součástí armády²⁸.

Vlastní rozsah úkolů v oblasti civilní ochrany specifikují „*Dodatkové protokoly k Ženevským úmluvám*“. Podle těchto „Protokolů“ znamená civilní ochrana plnění některých nebo všech níže uvedených humanitárních úkolů, jejichž cílem je chránit civilní obyvatelstvo před nebezpečím, pomoci mu odstranit bezprostřední účinky nepřátelských akcí nebo pohrom a také vytvořit nezbytné podmínky pro jeho přežití.

Těmito úkoly jsou:

- hlásné služby,
- evakuace,
- organizování a poskytnutí úkrytů,
- zatemňování,
- záchranné práce,
- zdravotnické služby včetně první pomoci a také náboženská pomoc,

²⁷ Zdroj: 15. ženijní brigáda.

²⁸ Tamtéž, § 19.

- boj s požáry,
- zjišťování a označování nebezpečných oblastí,
- dekontaminace a podobná ochranná opatření,
- poskytování nouzového ubytování a zásobování,
- okamžitá pomoc při obnově a udržování pořádku v postižených oblastech,
- okamžitá oprava nezbytných veřejných zařízení,
- bezodkladné pohřební služby,
- pomoc při ochraně předmětů nezbytných k přežití,
- doplňující činnost nezbytná ke splnění výše uvedených úkolů, včetně plánování a organizování.

K poskytnutí podpory státním orgánům jsou u každého záchranného útvaru denně vyčleňovány a připravovány potřebné zásahové síly a prostředky. Časové normy jejich pohotovosti se vztahují k okamžiku obdržení požadavku k výjezdu od příslušného OPISu IZS u stálého operačního dozorčího záchranného útvaru.

Tabulka 1: Hotovostní připravenost

Síly a prostředky	Doba pohotovosti
<u>Záchranná výjezdová jednotka</u> síla do 8 osob a 4 ks techniky	do 60 minut
<u>Záchranný odřad</u> síla do 70 osob a 30 ks techniky	do 240 minut
<u>Záchranný útvar</u> se silami a prostředky, které jsou k dispozici u základny v době obdržení požadavky k výjezdu	do 24 hodin

Zdroj: 15. ženíjní záchranná brigáda

Vojenské záchranné útvary poskytují při plnění humanitárních úkolů civilní ochrany (při záchranných pracích) plánovanou pomoc na vyžádání.

Plánovanou pomocí na vyžádání²⁹ se rozumí předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci záchrannými prapory obecnímu úřadu, obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra nebo základním složkám IZS.

Poskytování plánované pomoci na vyžádání se zahrnuje do poplachového plánu IZS.

²⁹ Podle § 21, Zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

6 MOŽNÉ PODOBY A NÁVRHY NA ZEFEKTIVNĚNÍ ČINNOSTI VYBRANÝCH SLOŽEK VE PROSPĚCH IZS

Armáda ČR

Jak již bylo naznačeno v předchozí kapitole, vojenské záchranné útvary prošly v době nedávné značnou reorganizací. Důvod této, do značné míry rozporuplné změny, se stále jeví jako ne zcela jednoznačný. Předmětem této práce však není spekulovat, nýbrž poukázat na skutečný stav, který touto změnou nastal.

Před rokem 2008 působilo v rámci 15. ženijní záchranné brigády šest záchranných praporů, které byly rozmístěny tak, aby bylo rovnoměrně pokryto celé území našeho státu. Pro názornost je uvedena tato přehledová tabulka.

Tabulka 2: Rozmístění záchranných praporů před reorganizací

Útvar	Působnost
152.zpr KUTNÁ HORA	Hlavní město Praha (část města na pravém břehu řeky Vltavy), Středočeský kraj (území na pravém břehu řeky Vltavy), Liberecký kraj, Královehradecký kraj
153.zpr J. HRADEC	Jihočeský kraj, Kraj Vysočina
154.zpr RAKOVNÍK	Hlavní město Praha (část města na levém břehu řeky Vltavy), Středočeský kraj (území na levém břehu Vltavy), Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Plzeňský kraj
155.zpr BUČOVICE	Jihomoravský kraj, Zlínský kraj
156.zpr OLOMOUC	Olomoucký kraj, Pardubický kraj
157.zpr HLUČÍN	Moravskoslezský kraj

Zdroj: 15. ženijní záchranná brigáda

Z tabulky je zřejmé, že takto promyšlené pokrytí území záchrannými prapory mělo svůj význam a smysl.

Naproti tomu provedená reorganizace 15. ženijní záchranné brigády uskutečňovaná v roce 2008 už takový dojem neskýtá. Je patrné, že došlo k výraznému zmenšení schopnosti vojenských záchranných útvarů účinně poskytovat pomoc ve prospěch IZS.

Tabulka 3: Reorganizace záchranných praporů

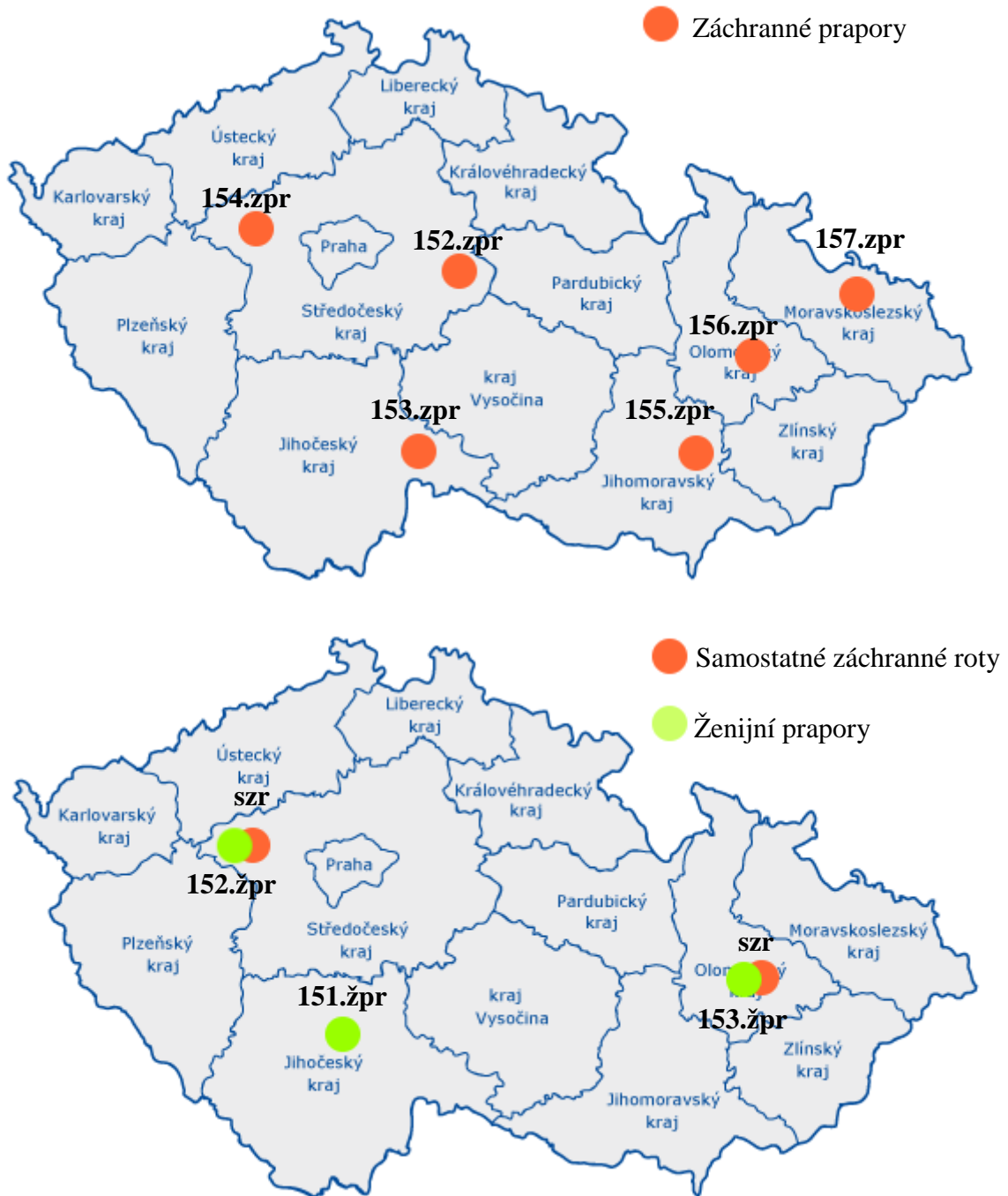
Útvar	
152.zpr KUTNÁ HORA	Zrušen bez náhrady
153.zpr J. HRADEC	Zrušen (nyní útvar pozemních sil)
154.zpr RAKOVNÍK	Vznik 152. ženijního praporu Vznik samostatné záchranné roty
155.zpr BUČOVICE	Zrušen (nyní útvar pozemních sil)
156.zpr OLOMOUC	Vznik 153. ženijního praporu Vznik samostatné záchranné roty
157.zpr HLUČÍN	Prapor převeden majetkově, finančně a personálně pod MV Vznik Záchranného útvaru GŘ – HZS ČR
	Vznik 151. ženijního praporu v Bechyni.

Zdroj: autor práce

Vzhledem ke skutečnosti, že nově vzniklé ženijní prapory, byť mají schopnost a v případě potřeby budou nasazovány ve prospěch ochrany obyvatelstva, není jejich základním posláním výše zmíněná činnost, jako tomu bylo u záchranných praporů. Jejich prvotním úkolem je ženijní podpora vojsk. Z toho vyplývá, že jediné samostatné záchranné roty neztratily schopnost poskytovat účinnou pomoc IZS a jsou vlastně jako jediné předurčeny pro tuto činnost.

Schopnost armády pomoci při mimořádných událostech se tímto výrazně zmenšila a již nezabezpečuje rovnoměrné pokrytí území svými záchrannými útvary. Viz obrázek 1.

Obrázek 1: Rozmístění jednotek před a po reorganizaci

Zdroj: autor práce

Pokud budeme uvažovat o zefektivnění činnosti armády v této oblasti, bylo by vhodné navýšit počty ženijních praporů a vytvořit určité „moduly“, záchranářské moduly, které by byly organizačně včleněny do ženijních praporů. Tyto moduly by běžně působily ve prospěch ženijního praporu, ale v případě potřeby nasazení při mimořádné události by byly nasazovány jako prvosledové spolu se samostatnými záchrannými rotami.

Druhou možnou cestou by bylo vytvoření samostatných vojenských záchranných útvarů, obdobu záchranných praporů před reorganizací, které by vznikly na základě **vlastního** zákona (tudíž by nebylo tak snadné je „zlikvidovat“) a organizačně by spadaly přímo pod velení náčelníka Generálního štábu AČR popřípadě ředitele Stálého operačního centra Ministerstva obrany. Touto podřízeností by také mohlo dojít k úspoře času, ke zrychlení vyžádání a vyslání útvarů na místo zásahu.

Takto vzniklé samostatné vojenské záchranné útvary by byly schopny efektivní pomoci na celém území státu, protože by disponovaly dostatečným počtem osob, materiálem, technikou a svým racionálním rozmístěním. Mohly by jako samostatné organizační celky uzavírat smlouvy, na jejichž základě by vykonávaly různé činnosti, např. ženijní práce (demolice, úprava komunikací, koryt řek, nebezpečné kácení stromů atp.), přičemž by se jednalo svým způsobem o výcvik a zároveň o finanční příjem pro resort a tím by nedocházelo k takové finanční nákladovosti a propadu na provoz těchto útvarů.

Aktivní zálohy

V případě potřeby lze povolát vojáky aktivní zálohy na mimořádné vojenské cvičení, v délce trvání čtrnácti dnů. O povolání rozhoduje vláda.³⁰

Zámysl, jak využít aktivní zálohy při vzniku mimořádných situací je bezesporu kladný, avšak i zde je prostor pro zkvalitňující řešení. Především se to týká povolávání aktivních záloh. V případě vzniku mimořádné události je zapotřebí, aby v úvodu jejího působení bylo co nejrychleji a co nejefektivněji zakročeno. V podobě aktivních záloh zde máme nemalou personální kapacitu, která může významným způsobem eliminovat rozsah a působení mimořádné události. Toto, však je určitou měrou znehodnoceno, protože než se vláda rozhodne, může být pozdě.

³⁰ Podle § 12, Zákona č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon).

Pravomoc, povolat aktivní zálohy na mimořádné vojenské cvičení při vzniku mimořádné události by měla být rozšířena také na ředitele krajských vojenských velitelství, kteří mají nejlepší a aktuální přehled o dění ve svém kraji.

Tato pravomoc by měla mít možnost povolat aktivní zálohy např. na 48 hodin a během této doby by běžela lhůta pro zasednutí vlády a jejím rozhodnutí o prodloužení nasazení aktivních záloh nebo jejím ukončení. Nebo, by bylo možné, aby náčelník Generálního štábu prodloužil nasazení aktivních záloh o dalších 48 hodin. Tímto procesem by vláda získala dostatečný časový prostor pro vyhodnocení dané situace a podklady pro racionální rozhodnutí, jak by bylo vhodné dále postupovat.

Hasičský záchranný sbor ČR

Při reorganizaci vojenských záchranných praporů, jeden z nich (157. zpr Hlučín), přešel majetkově, finančně i personálně pod Ministerstvo vnitra, konkrétně GŘ – HZS ČR.

Vznikl Záchranný útvar HZS ČR Hlučín. Tímto získal HZS nové schopnosti a možnosti nasazení. Zcela nepochybně šlo o správný krok, ale byl učiněn pouze napůl. Je-li zřízena jednotka takového určení a s celorepublikovou působností a je jediná, je vcelku nesmyslné její umístění do krajní části republiky v návaznosti na dojezdové časy. V současné době se situace zčásti zlepšila, neboť byla vytvořena odloučená jednotka (rota) a je dislokována ve městě Zbiroh (pokrytí pro oblast Čech). Při pohledu na mapu České republiky se to pořád jeví, jako nedostatečné rozmístění těchto sil. Z tohoto důvodu by stál za úvahu vznik třetího opěrného bodu Záchranného útvaru, čímž by byl vytvořen jakýsi trojúhelník a dosah sil a prostředků ZÚ by byl přijatelnější. Mohlo by jít o dislokaci v Pardubicích nebo Hradci Králové. Výhodou těchto měst je, že disponují letištními plochami, což by v případě nutného transportu materiálu, techniky a osob leteckou technikou přinášela samá pozitiva.

ZÁVĚR

Současné globální bezpečnostní prostředí lze obecně charakterizovat rostoucí komplexností, proměnlivostí, obtížnou předvídatelností a vysokou mírou turbulence a nelze tak vyloučit výskyt náhlých a překvapivých mimořádných událostí což vyžaduje jeho neustálé vyhodnocování.

Bezpečnostní situace na území ČR bude s největší pravděpodobností ovlivňována pouze hrozbami tzv. nevojenskými. Na eliminaci rizik spojených s těmito hrozbami se bude podílet celý bezpečnostní systém ČR, co do počtu sil je nejvýznamnější právě HZS ČR a Armáda ČR. Obě tyto složky proto mají mimořádnou a jedinečnou úlohu v rámci IZS.

Samozřejmě, že už z podstaty věci, je dominantnější při plnění úkolů v rámci IZS HZS ČR. Tento sbor se v současné době kromě řešení velmi širokého spektra mimořádných událostí podílí také na výkonu státní správy v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového řízení. Jeho činnost a efektivita je na celkové velmi dobré úrovni. Asi největším „strašákem“ sboru je tzv. ekonomická krize a její dopady na financování HZS. Každoročně se snižující rozpočet zcela logicky nepřidává důvod k radosti.

Hasičský záchranný sbor svými základními silami a prostředky zatím v dostatečné míře pokrývá rovnoměrně celé území státu, je dostupným pomocníkem a je spolehlivou složkou IZS. I jeho specializované části se potýkají, jak už je dnes běžné, s nedostatkem finančních prostředků, což brzdí jejich rozvoj a přesto všechno se nachází na špičkové úrovni a to i v mezinárodním měřítku. Příkladem za všechny může být USAR tým.

Velmi významným mezníkem pro HZS byl vznik Záchraného útvaru v Hlučíně. Díky tomu nyní hasiči poskytují komplexnější, účinnější a univerzálnější pomoc při vzniku mimořádných událostí. Velikou předností ZÚ je rychlost, se kterou může být nasazen, je skutečně špičkovým zařízením na světové úrovni. Jde o výrazně pružnější a efektivnější model oproti nasazování záchranných útvarů Armády ČR.

Situace Armády ČR je o poznání horší. Armáda a její specializované složky sloužící na podporu IZS byly hrubým způsobem degradovány a zdevastovány. To, co by mělo

nejvíce sloužit občanům v nouzi, bylo nejvíce pošlapáno a zničeno. Zcela jednoznačně zde zvítězila hloupost, ignorantství a neznalost nad zodpovědností a racionálním přístupem. Ano, řeč je o reorganizaci armádních záchranných praporů. Pakliže ze šesti záchranných praporů, nám tu vznikly (zbyly) pouze dvě samostatné záchranné roty, nelze používat umírněnějších výrazů a reakcí.

Armáda ztratila schopnost prostřednictvím svých záchranných útvarů účinně pomáhat IZS a potřebám civilnímu obyvatelstvu.

Představa některých „odborníků“, že těchto útvarů není třeba, protože jsou málo využívány a jen „sedí“ je samozřejmě také výrazem naprosté slabomyslnosti. Přáním celé společnosti by mělo být, aby takové útvary vůbec neměli práci, protože, když ji mají, jde vždy o nepříjemné události spojené s utrpením a neštěstím obyvatelstva, to však neznamena, že by takové síly a prostředky stát neměl mít.

Stát by si měl v první řadě ujasnit, zda chce disponovat takovými silami a prostředky, které jsou schopny rychle a efektivně eliminovat působení mimořádných událostí. Pokud ano, tak rozhodně tou správnou cestou není rušení specialistů. Byl-li záměr takový, že zrušením záchranných praporů vzniknou potřebné personální kapacity armádě na obsazování systemizovaných míst v expedičních misích, tak to rozhodně není omluva tohoto kroku. A pokud k tomu došlo, tak měl být zajištěn kontinuální přechod všech záchranných praporů pod správu Ministerstva vnitra, jako tomu bylo v případě záchranného praporu v Hlučíně. Jedině tak mohla být zachována schopnost těchto jednotek účinně pokrýt celé teritorium našeho státu. Občanům této země je určitě jedno, která barva uniformy jim v případě potřeby přijde na pomoc, důležité však je, aby vůbec někdo přišel. Z toho vyplývá, že pokud Ministerstvo obrany nemohlo nadále udržet ve svých strukturách záchranné prapory, měl stát zabezpečit jejich převzetí Ministerstvem vnitra.

Přes všechny tyto výše negativní aspekty lze říct, že činnost a poskytovaná pomoc HZS ČR a Armády ČR ve prospěch IZS při vzniku mimořádné události není na nejhorší úrovni, plní úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených zákony.

Velmi důležitým faktorem zůstává akutní hrozba finanční krize, která samozřejmě dopadá i na tyto bezpečnostní sbory. Bylo by velkou škodou pro snižující se rozpočty ministerstev vědomě poškodit špičkově fungující služby, protože by se poničilo to, do čeho se léta investovali nemalé peníze.

Činnost bezpečnostních složek je službou, službou, kterou si stát mnoho let buduje a platí. Službou, kterou se jen díky opravdovému zaujetí mnohých jejich příslušníků vypracovala na tak vysokou úroveň, že se některými jejími činnostmi inspirují mnohé státy světa. Za to vše patří velké díky všem těm, kteří svoji práci nedělají pouze pro peníze, ale berou ji, jako své poslání. Tito lidé tvoří nejcennější kapitál a poklad sborů, mnohdy zhodnocovaný pouze odslouženými lety a praxí. Nenechme si ho ukradnout!

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Zákonné normy

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon).

Zákon č. 260/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Podzákonné normy

Vyhláška MV č. 328/2001 sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS.

Legislativní pravidla vlády

Usnesení vlády ČR ze dne 13. listopadu 2002 č.1140.

Usnesení vlády ČR ze dne 8. září 2004 č.846.

Směrnice a nařízení

Směrnice pro vyžadování a zapojení vrtulníků Policie České republiky letecké služby v rámci IZS, Č.j. PO-3781/IZS-2003.

Směrnice pro vyžadování a zapojení vrtulníků Armády České republiky v rámci IZS, Č.j. MV-79300-1/PO-2008.

Směrnice pro hlídkovou činnost a hašení lesních požárů v rámci systému letecké hasičské služby. Č.j. 19018/2012-MZE-16211 a Č.j. MV-12373-1/PO-IZS-2012.

Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky.

Seznam použitých českých zdrojů

Modrá kniha - MV - GŘ HZS ČR - Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč.

LUKÁŠ, L. et. al.. *Informační podpora integrovaného záchranného systému.*

1. vyd. Frýdek – Místek: Kleinwachter, 2011. ISBN 978-80-7385-105-7.

SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ

Seznam tabulek

Tabulka 1: Hotovostní připravenost	46
Tabulka 2: Rozmístění záchranných praporů před reorganizací	48
Tabulka 2: Reorganizace záchranných praporů.....	49

Seznam obrázku

Obrázek 1: Rozmístění jednotek před a po reorganizaci.....	50

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Seznam zkratk.....	I
Příloha B – Fotodokumentace z nasazení Záchraného útvaru Hlučín.....	III
Příloha C – Ukázka vybrané techniky vojenských záchranných útvarů.....	XIII

Příloha A – Seznam zkratk

AČR	Armáda České republiky
AZ	Aktivní záloha
BRS	Bezpečnostní rada státu
CO	Civilní ochrana
ČR	Česká republika
DDD	Skupina desinfekce, desinsekce a deratizace
EU	Evropská unie
GŘ HZS ČR	Generální ředitelství HZS ČR
GŠ AČR	Generální štáb AČR
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor ČR
IBC	Integrované bezpečnostní centrum
IZS	Integrovaný záchranný systém
JE	Jaderná elektrárna
JEZ	Jaderné energetické zařízení
KM	Krizový management
KŘ	Krizové řízení
KS	Krizový stav
KŠ MO	Krizový štáb MO
KVV	Krajské vojenské velitelství
LZS	Letecká záchranná služba
MO ČR	Ministerstvo obrany ČR
MS	Mimořádná situace
MÚ	Mimořádná událost
MV ČR	Ministerstvo vnitra ČR
MZHP	Materiální základna humanitární pomoci
NATO	Organizace Severoatlantické smlouvy
NGŠ AČR	Náčelník generálního štábu AČR
NSkV	Náčelník skupiny velení
ODOS	Objekt důležitý pro obranu státu
OPIS	Operační a informační středisko
OŘ PČR	Okresní ředitelství Policie České republiky

OS ČR	Ozbrojené síly ČR
PČR	Policie České republiky
PO	Požární ochrana
SaP	Síly a prostředky
SAR	Pátrání a záchrana (<i>Search and rescue</i>)
SHS	Stálé hotovostní síly
SOC MO	Stálé operační centrum Ministerstva obrany
SOD	Stálý operační dozorčí
SpS	Společné síly
SSHR	Státní správa hmotných rezerv
SZR	Samostatná záchranná rota
ÚKŠ	Ústřední krizový štáb
UO	Univerzita obrany
USAR	Pátrání a záchrana ve zřícených budovách (<i>Urban search and rescue</i>)
VÚ	Vojenský útvar
VZ	Vojenské zařízení
VZJ	Výjezdová záchranná jednotka
VZP	Voják z povolání
VzS	Vzdušné síly
VZÚ	Vojenský záchranný útvar
ZHN	Zbraně hromadného ničení
ZKS	Záchranné koordinační středisko
ZNGŠ-Ř SOC MO	Zástupce náčelníka generálního štábu - Ředitel stálého operačního centra Ministerstva obrany
ZPR	Záchranný prapor
ZÚ	Záchranný útvar
ZVrL	Základna vrtulníkového letectva
žpr	Ženíjní prapor
15.žb	15. ženijní brigáda

Příloha B – Fotodokumentace z nasazení Záchranného útvaru

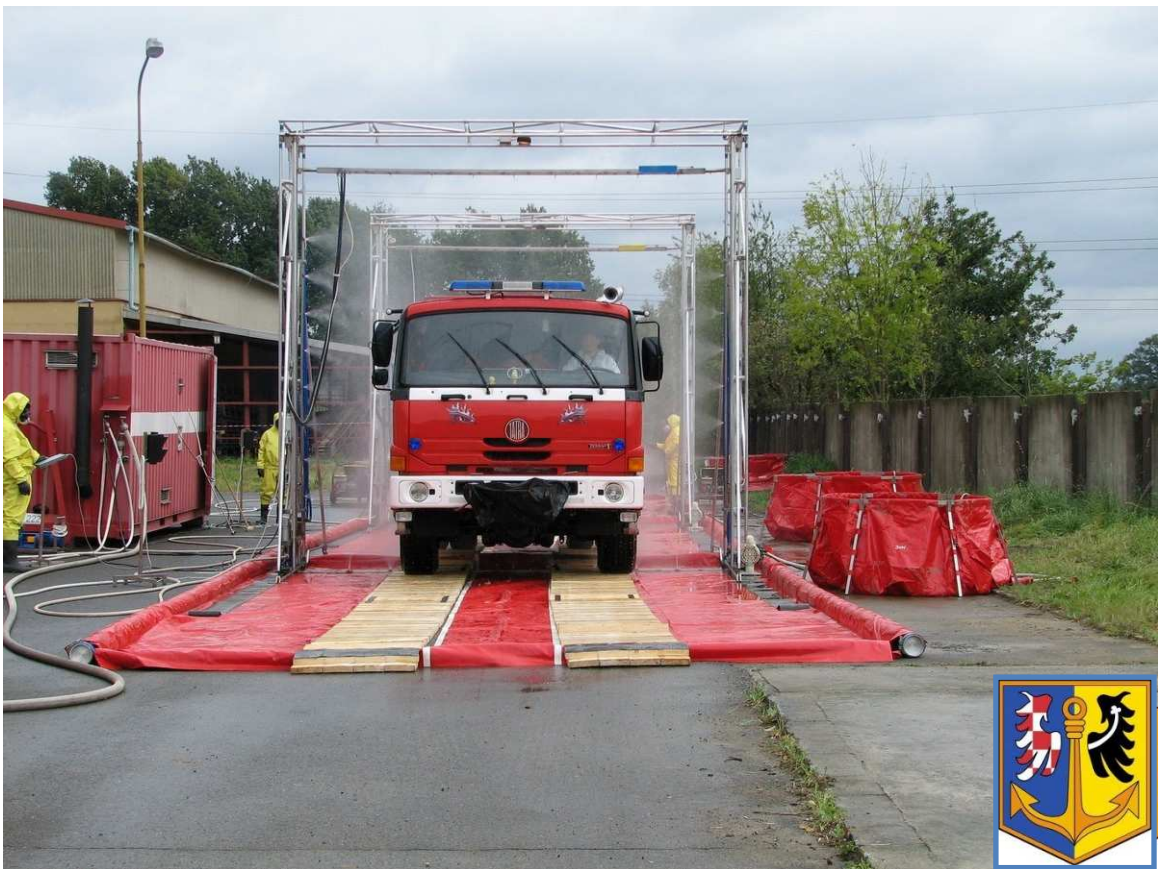

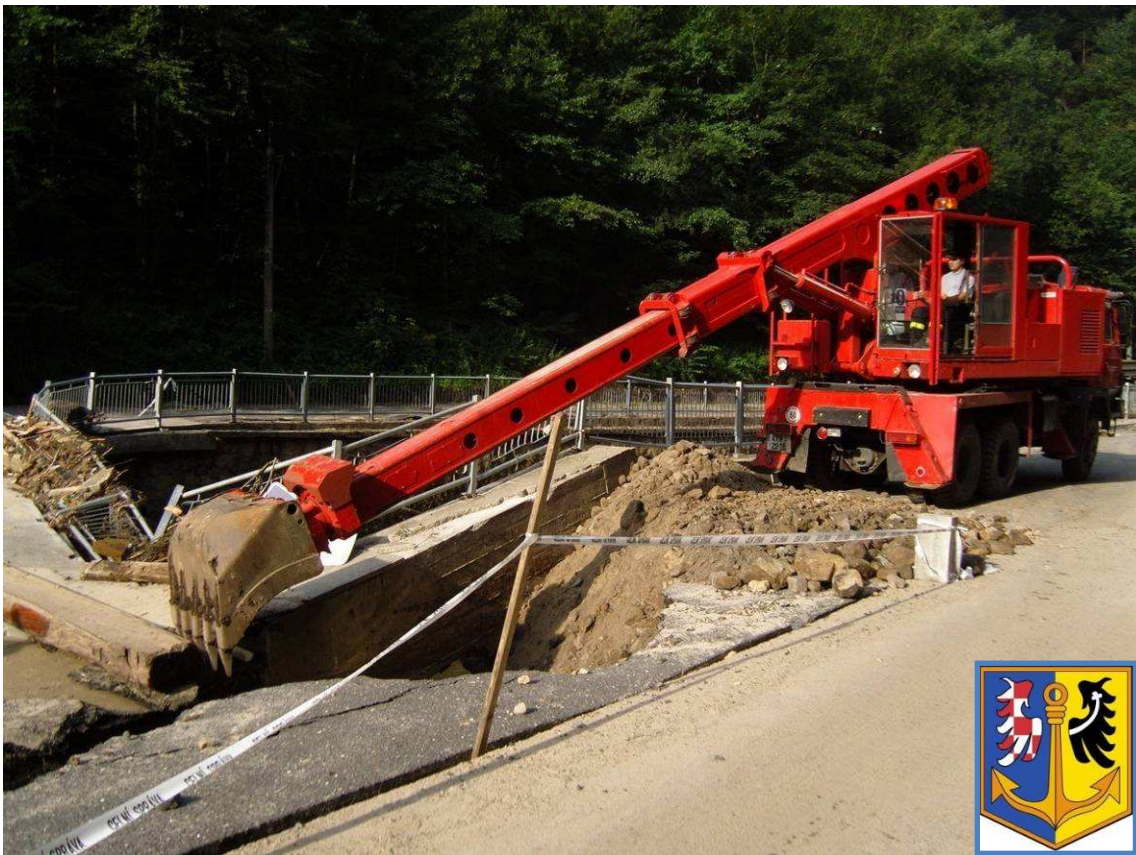

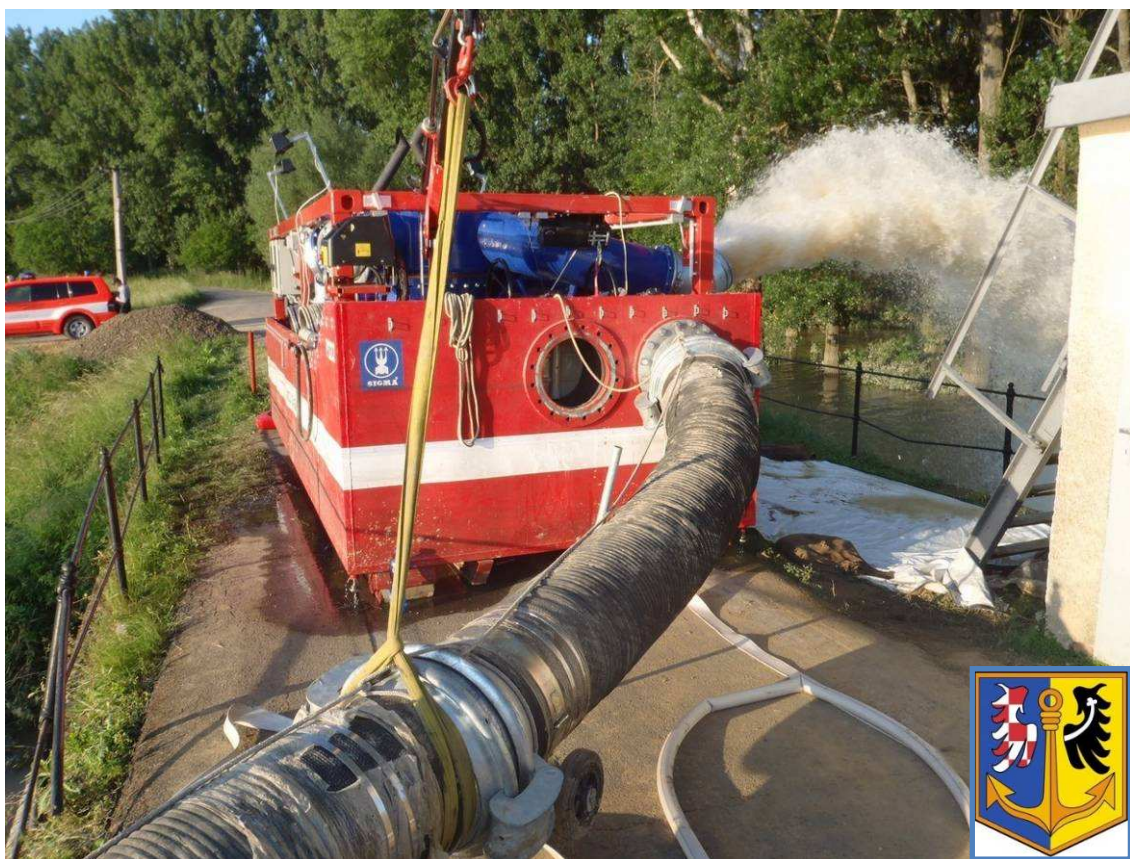

Zdroj: fotodokumentace ZÚ HZS ČR Hlučín.

Příloha C – Vybraná technika vojenských záchranných útvarů

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Vyobrazení označení techniky a osob
Rovnoramenný modrý trojúhelník na oranžovém podkladu značí osoby, techniku a zařízení civilní ochrany. Označení vychází ze Ženevských úmluv a dodatků.

Automobil vyprošťovací AV-15

Požární vozidlo LIAZ CAS 25

Zásahový automobil T-815

Automobil vyprošťovací AV-14

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Buldozer Caterpillar D5N

Kolový nosič KN-251

Univerzální dokončovací stroj UDS 214a

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Automobil nákladní střední – sklopný T-815 S3

Univerzální dokončovací stroj UDS 110a

Univerzální nakladač čelní UNC 750

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Člun laminátový RUS B

Pásový obojživelný transportér PTS-10

Nafukovací člun AVON s motorem TOHATSU 30

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Potápěčské soupravy
SP 20 (SP 20D)

**Používaná technika
záchrannými útvary AČR**

Automobilní jeřáb AD 20

Vyprošťovací tank VT-55 A

Automobilní jeřáb AD 28

**Používaná technika
záchrannými útvary AČR**

Vyprošťovací tank VT-72 B

Automobil vyprošťovací AV-14

Automobil vyprošťovací AV-15

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Automobil nákladní terénní těžký T-815 VVN 8 x 8

Kompresor DK 661

Elektrocentrála EC 60 kW

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Elektrocentrála EC 3 kW

Osvětlovací souprava OS U

Elektrocentrála EC 2 kW

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Pneumatické kladivo PIONJÁR

Řezací souprava STIHL

Vyprošťovací souprava HOLMATRO

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Motorová řetězová pila HUSQVARNA

Motorová řetězová pila STIHL

Motorová řetězová pila STIHL

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Elektrocentrála EC 30 kW

Pásový buldozer D-686

Pojízdný šroubový kompresor ATMOS PD-30

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Cisternová automobilní stříkačka CAS-32 T-815

Požární tank SPOT 55

Požární vozidlo LIAZ CAS 25

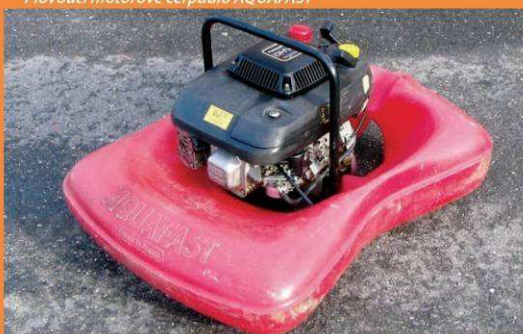

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Norná stěna

Plovoucí motorové čerpadlo AQUAFAST

Nafukovací člun AVON s motorem TOHATSU 30

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Požární vozidlo CAST-148

Vysokozdvíhací pracovní mobilní plošina SJB-46 SKY JACK

Výcvik na cvičné horolezecké stěně JAKUB

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Polní dezinfektor PDP-II

Automobil chemický rozstříkovací ACHR-90 CO

Místo dekontaminace osob

Používaná technika záchrannými útvary AČR

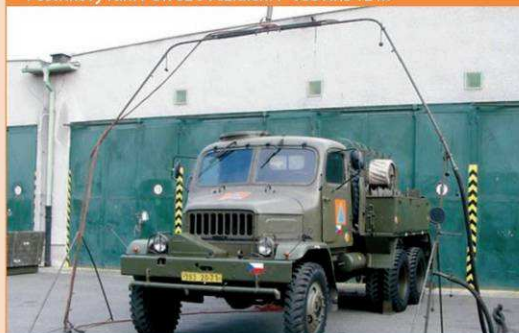

Automobil chemický rozstříkovací P-V3S ARS 12 M

Průjezd vozidla LINKOU 82 za účelem dekontaminace

Postříkací rám POR 82 s vozidlem P-V3S ARS 12 M

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Chemický průzkumný automobil UAZ-469CH

Souprava pro soustavné monitorování plynů Dräger Multiwarn II

Souprava ke zjišťování jedovatých plynů Dräger

Používaná technika záchrannými útvary AČR

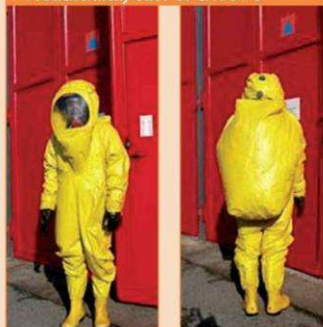

Speciální ochranný oděv SOO-CO

Ochranná maska CM 5

Protichemický oděv OPCH 90 PO

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Pojízdná automobilní dílna PAD 1

Útvarová dílna – hala oprav

Portálový jeřáb

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Pojízdná automobilní dílna PAD 1M2

Pohled do nástavby pojízdné dílny

Pojízdná tanková dílna PTD-M

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Automobilová kuchyně polní POKA 3/1

Prívěsná cisterna na vodu C-180 V

Prívěs nákladní speciální chladicí-02

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Cisterna kontejnerová na pitnou vodu CKV-7 T-815 CITRA

Prívěs na pitnou vodu VESNA

Automobil cisternový P-V3S-C 3000 1 pro dopravu a doplňování PHM

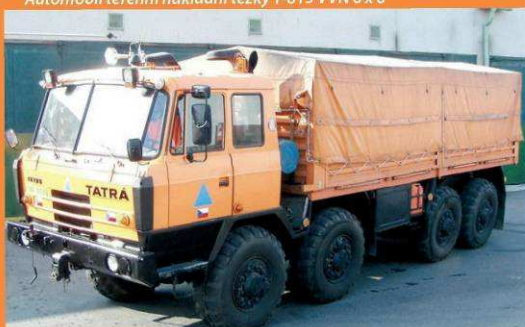

**Používaná technika
záchrannými útvary AČR**

Nakladač kontejnerů T-815

Automobil terénní nákladní těžký T-815 VVN 8 x 8

Prívěs PV 16.12

**Používaná technika
záchrannými útvary AČR**

Vojenský tahač T-815 VT s podvalníkem P-50 N

Tahač T-815

Podvalník P-50 N

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Automobil nákladní silniční střední AVIA

Útvarový sklad

Útvarový sklad

Používaná technika záchrannými útvary AČR

Automobil osobní terénní střední Land Rover LRD 110 TDI

Osobní terénní automobil Lada Niva

Autobus LC 735

Zdroj: fotodokumentace 15. žb Bechyně.

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Richard Skalník

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Hasičský záchranný sbor ČR a Armáda ČR, jakožto stěžejní složky integrovaného záchranného systému při řešení vzniku mimořádných událostí

Rok: 2013

Počet stran textu bez příloh: 48

Celkový počet stran příloh: 26

Počet titulů českých použitých zdrojů: 14

Počet ostatních zdrojů: 2

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří VÍŠEK, CSc.